

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlirvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenišli nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona štev. 188.

Mažarska oligarhija.

Jako žalostno vlogo igra mažarska ko-
alicija pod vodstvom plemenitaške oligar-
hije. — Dne 19. svečana je morala zapustiti
parlament. Castno stražo so ji delale stot-
nije vojakov. Neodvisna Košutova stranka
je slovesno naznanila z lepaki, da se 21.
svečana snide mažarski „konvent“.

Prišlo je nekaj junakov pred parlament.
Vrata so bila zaprta in jakobinci so jo od-
kurili s praznimi nahrbtniki vsak v svoj
okraj. Prirejali so tragedijo, vprizorili so
komedijo.

Spomnili so se Falstaffovega nauka, da
je previdnost boljši del pogumnosti. Ničesar
ne očitamo mažarskim političnim godcem, le
to konstatujemo, da so priredili predpustno
burko.

V živem spominu so nam še burne de-
monstracije na ulici v novembru 1897 proti
grofu Badeniju. In ta je ukazal le najhujše
kričaje pognati iz zbornice. Kaj bi se zgo-
dilo v Berlinu ali Parizu, ko bi policija s
pomočjo vojakov razgnala ljudske zastop-
nike iz parlamenta ter zapečatila vrata! Vi-
har bi nastal po celi državi. Na Ogrskem
se ni ganila živa duša. — Ljudstvo namreč
dobro ve, da v njegovem imenu govori le
klika, ki zastopa takozvano mažarsko inte-
ligenco.

Vsak razseden človek na Ogrskem ve,
da ogrska ustava ni v nevarnosti, marveč le
absolutizem čohle oligarhije. Ta ruši ustavo
in ljudstvu le pesek siplje v oči, ko mu
vladni absolutizem slika na steno. Ogrski
kralj je tekom dolgih desetletij dokazal pri
vsaki priliki, da je vzor ustavnega vladarja,
ki vestno čuva staro ogrsko ustavo, na ka-
tere je prisegel.

Toda po isti ustavi, po jasnem zakonu
ima tudi ogrski kralj svoje pravice, ki si jih
prisvaja oligarhija. Kralj bi svoji armadi po-
bral puške ter jo oborožil z loki in pišcami,
ko bi se odrekel svojim svetim pravicam.

In s čim se bavi mažarska oligarhija?
Pisma pošilja med svet, volivcem, vladarju,
časnikom. V teh poslanicah kot zakotni pi-
sači zavija zakon, potvarja resnico ter du-
ševnim očetom nagodbe iz leta 1867 pod-
tika namene in izreke, ki jih niso imeli,

niso govorili. In ti junaki se razprše kakor
jata vrabcev, ko zaslišijo orlov glas. Kdor
živi za ideje, mora zanjo trpeti, biti muče-
nik, sicer žrtvuje idejo. Visokorodni mažar-
ski grofje pa le učeno govore in pišejo
dolge poslanice, za katere se ljudstvo ne
ogreva, ker ne razume političnih intrig in
zvičaj. Policija sama je morala „voditelje“
braniti pred prevarano množico. Sedaj šele
je povsem jasna Fejervaryjeva volilna re-
forma. Ta je bila dobro premišljena poteza
na šahovi deski proti stolpom skakačem, ki
kralju zapirajo pot.

Ko bi govorile s tene, slišali bi lepe
stvari iz tajnih posvetov mažarske oligar-
hije. Grof Julij Andrassy je na svojo
roko dne 2. svečana vladarju na Dunaju iz-
ročil nekak „ultimatum“ koalicije. S tem je
pretrgal nit nadaljnjih pogajanj, in Košut mu
je grenke solil. Baron Banffy je pridno
nesil drva na ognjišče, na katerem bi sedaj
rad sebi kuhal juho. Grof Apponyi ima
hud nahod in je pozabil na obljubljeni go-
vor v svojem volilnem okraju. Umrla mu
je sicer tašča, morda tudi v letu 1848 ro-
jena politična misel.

Oligarhija je tudi nadvojvodo Jožefa lo-
vila v svoje mreže. A ta je nenadoma od-
potoval na jug, v daljni Egipt, kamor ne
segajo spletke političnih rokovnjačev.

Baron Fejervary je torej zmagal. Oli-
garhija je izdala „manifest“ na narod, ka-
teremu v dolgovernih stavkih slika pošast
dunajskega absolutizma. Bili bi slepi in
gluhi, ko bi tajili, kar govori zgodovina.
Absolutizem v Avstriji ni izredna prikazen.
A če mažarski grofje sanjajo o absolutizmu,
se le smešije pred svetom. Ako državni
zbor ne dovoli davkov, ne vojaških novin-
cev, ne trg. pogojev, sploh ničesar; ako
državni uradniki odpovedo pokorščino, ako
v državi nastane anarhija, kaj naj stori
vlada? To kar je storil Fejervary. Država
mora živeti, in vlade dolžnost je, da državi
omogoči življenje. Vladar je opetovano ko-
aliciji ponudil sestavo nove vlade, seveda s
pogojem, da se ne krši nagodba z Avstrijo.
Da, še več. Vladar je celo odobril zahteve
znane devetorice, da se mažarski jezik usede
na prestol v vojaških uradih, da se ogrski
častniki premestijo k ogrskim polkom itd.

Vladar je koaliciji obljubil celo samostojno
carinsko ozemlje za ogrske dežele. Cesar
vladar po zakonu in z ozirom na skupne
državne koristi dovoliti ne more, to je sa-
mostojna mažarska armada. In to hočejo,
to zahtevajo mažarski šovinisti, da imajo
za vse slučaje nabrušene sablje in nabite
puške. Grof Andrassy v svojem zadnjem
pismu na volivce odkrito prizna, da hoče
mažarsko armado v državi, ki je po večini
prebivalstva nemažarska. To je ista točka,
ki pojasni tajne namene mažarske oligar-
hije. In ti nameni niso lojalni, marveč pre-
pojeni sovraštva do Avstrije . . .

In vendar se baron Fejervary danes ne
sme in ne more še veseliti svoje zmage.
Fejervary je porazil oligarhijo, toda ni si
še osvojil ogrske države. Koalicija mora
čutiti na svojem telesu, da je prekoračila
zakon. Vladi dolžnost pa je, da si v okviru
zakona pridobi potrebne veljavo ter državi
omogoči nadaljno življenje. Dve sredstvi ima
ogrska vlada. Prvo je absolutizem, katerega
naj se varuje, ker more razburiti tudi mirne
duhove in provzročiti še večjo anarhijo v
deželi. Drugo sredstvo je splošna in enaka
volilna pravica. Vlada naj pokliče na vo-
lišče vse ogrske narode, mobilizuje naj ve-
čino prebivalstva, in ta nemažarska rezerva
bode nadaljevala pričetni boj proti mažarski
oligarhiji. Ako dobi ogrska država ljudski
parlament, ki bode izražal želje in zahteve
vseh narodov pod kreno sv. Štefana; tedaj
bode tudi mogoča revizija nagodbe z Av-
strijo. To je edina pot, ki pripelje državo
iz zagate in jo obvaruje katastrofe.

Glasovi o volivni reformi.

Stalni odbor treh industrijskih zvez je
obravnaval včeraj o volivni reformi z ozi-
rom na industrijo. Naglašali so potrebo, da
dobe industrialci zopet vpliv, ki ga izgube,
ko odpravijo zastopstvo po kurijah. Nače-
loma so za splošno volivno pravico, a žele
izpremembe volivnih okrajev v nemškem
smislu.

Zaupniki čeških agrarcev so včeraj iz-
rekli zaupnice državnozbornemu klubu če-
ških agrarcev in odobrili izjavo, ki obsoja
vladni načrt, ker je naperjen proti Slovanom
in osobito proti Čehom v čeških kmečkih
občinah.

Podržavljenje „Severne že-
leznice“.

Podržavljene bodo vse glavne in po-
stranske, kakor tudi lokalne proge „Severne
železnice“. Država plača od januarja 1. 1906
do 31. dec. 1940 vsako leto za glavne in
postranske proge 30.537.000 kron, za lo-
kalne železnice pa vsako leto 1.616.166 K.
Za lokalno železnico Kromeriz-Hotovec plača
država od enkrat 1.559.654 kron, za za-
sebno imetje „Sev. železnice“ pa 3.717.000
kron. Rudniki družbe „Sev. železnica“ osta-
nejo last družbe, rudniške železnice pa pre-
vzame država. Država prevzame tudi vse
prioritetne obligacije, ki so last družbe in
sicer 4% prioritetno posojilo z dne 1. dec.
1880 v visotini 10.434.000 kron in posojilo
od 1. avg. 1904 v visotini 51.060.000 kron.
Te vsoti mora država posebej plačati.

Preosnova tirolskih strel-
skih polkov.

Izpremenili so umeščenje novega mo-
štva v obeh tirolskih strelskih polkov. Do-
zdaj so služili v inomoškem polku nemški,
v belcanskem pa italijanski Tirolci. A do-
slej naprej bo gledala vojna uprava, da bodo
pri obeh polkih Nemci in Italijani enako
porazdeljeni. S 1. oktobrom bodo že izvršili
porazdelitev, in sicer ne le pri vojaških no-
vincih, marveč tudi pri rezervnikih. Ta iz-
prememba je brez vsakega dvoma politič-
nega značaja, ker vojna uprava najbrže ne
zaupa več Italijanom.

Pomnožitev angleške vojne
mornarice.

Angleško mornariško ministrstvo pro-
računava izdatke za angleško vojno mor-
narico v letu 1906/7 na 31.869.500 funtov
sterlingov. Za zgradbo novih vojnih ladij
nameravajo izdati 9.671.760 funtov šterlin-
gov. Zgraditi nameravajo štiri oklopnice,
dvanajst podmorskih čolnov, pet terpedo-
lovcev in dvanajst obrežnih torpedovk. Od
1. aprila 1905 do 31. marca 1906 pa dobe
Angleži sledeče nove vojne ladje: 3 oklop-
nice, 8 oklopnih križaric, 1 križarico II.
vrste, 8 poizvedovalnih ladij, 16 torpedo-
lovcev, 13 podmorskih čolnov in 1 ladjo
za prevažanje premoga. Dne 1. aprila 1906
bodo pa še gradili: 6 oklopnice, 10 oklopnih
križaric, 12 obrežnih torpedolovcev, 5 tor-
pedovcev za visoko morje, 1 jako hiter tor-
pedolovec, 1 kraljevo jahto, 15 podmorskih
čolnov in 1 ladjo za poprave.

Probujenje Kitajske.

Kitajska se prebujala bolj in bolj in ka-
kor druge države v njej ugled gube, tako
si ga Japonci pridobivajo. Velika množina

LISTEK.

O paleontologiji in mamutu.

Predaval v „Slov. kršč.-soc. zvezi“ gosp. kanonik
J. Sušnik.
(Konec.)

Najzanimivejša izmed navedenih živali
je za nas predpotopni slon M a m u t radi
tega, ker se je posrečilo v zadnjem času
najti v sibirskem ledu dobro ohranjeno
truplo s kožo in mesom, katere so potem
izkopali in prenesli v muzej peterburški. —
Naj o tej zanimivi zadevi malo obširneje
poročam.

Odkar je prišla Sibirija pod rusko
oblast (okoli 300 let) se je izpeljala od tam-
kaj ogromna množina slonove kosti, — zo-
bovje predpotopnega slona mamuta. Sicer
se je čulo semtertje o kakem najdenem za-
mrzlem truplu, a v prejšnjih stoletjih se ni
nikdo zato brigal in tudi ni bilo dosti pri-
pomočkov njihove ostanke spraviti med omi-
kani svet.

Leta 1787 so našli pri iztoku reke Ala-

seja popolno mamutovo truplo s kožo in
dlake. Le malo pozneje l. 1799 je našel nek
Tunguz na otoku Taimyr zamrzlo mamutovo
truplo. Ker je hotel dragocene zobe dobiti,
ni o tej stvari nikomur ničesar povedal. Še
le čez pet let, ko se je truplo in zemlja to-
liko otajalo, da je prišel do zobovja, je
svoje skrivnost razodel. Toda ko je l. 1806
prišel naravoslovec Adams do mamuta, je
mogel le malo ostankov še rešiti. Okostje,
nekolike kože in dlake so prenesli v Peter-
burg. Leta 1839 so našli blizu iztoka reke
Jenisej tudi popolnoma ohranjeno truplo ma-
mutovo, toda predno so v Peterburgu o tem
zvedeli in stvar preiskali, je minulo tri leta
in dotlej je truplo tudi že razpadlo, le ne-
kaj ostankov se je rešilo.

Leta 1877 so našli ob veletoku Lena
ob 69 stopinji sev. širjave truplo predpotop-
nega noseroga. Bil je ves poražen z dolgo
dlako in je imel dva rogeva na nosu.

Leta 1899 dojde naenkrat sporočilo v
Evropo, da so na severovzhodu Azije našli
zopet mamutovo truplo.

Gotovo je umevno, da je ta vest naen-

krat zanimala vse naravoslovce. Iz Peter-
burga so odposlali ekspedicijo na lice me-
sta, da mamuta izkoplje in prepelje v Peter-
burg. Ekspediciji je načeloval dr. Herz, kon-
servator zoologičnega muzeja v Peterburgu.
Po dolgem trudapolnem popotovanju so pri-
šli potniki na lice mesta dne 9. septembra
l. 1901.

Daleč na severovzhodnem delu Azije se
izteka reka Kolima v severno morje. Se-
verno od mesteca Srednji Kolimsk prihaja
od vzhoda rečica Berezovka in se izteka v
Kolimo. Ob tej rečici 67-32 stopinj severne
širjave, 120 km. od reke Kolime se je našlo
mamutovo truplo.

Berezovka napravlja ondi ovinek ravno
proti severu. Na levi strani se dviga jako
strm breg, katerega voda deloma spodjeda.
V tem strmem bregu 35 m nad reko zako-
pan v prsti in ledu se je našlo mamutovo
truplo. Najbrže se je žival visoko ob robu
pasla — ostanke trave so našli v gobcu —
ledeni in prsteni rob brega se je utrgal in
z mamutom strmoglavil v globčino. Ena
zadnja noga je bila zlomljena, tudi v životu

se je našlo dosti strjene krvi, večja plast
prsti in ledu ga je popolnoma zakrila in
ker je vse skupaj zmrznilo, je truplo ostalo
skozl tisočletja neizpremenjeno. Ker je od vrha
po bregu od časa do časa preteklo neke-
liko vode, je ista deloma izprala površje in
mamutovo truplo je prišlo na dan. Volkovi
in lisice so se že lotili, požrli njegov rilec,
oglodali glavo in nekoliko vratu in hrbta,
drugo truplo pa je počivalo še v zmrznjeni
zemlji.

Ko je petrograjska ekspedicija došla na
lice mesta, so spoznali, da je celo truplo
izkopati in prepeljati nemogoče. Napravili
so nad mamutom leseno kečo, v katerej so
kurili neprestano noč in dan tako dolgo,
da se je truplo in prst stajalo. Seveda je
pri tem nastal neznosen smrad, ki se je ču-
til na več sto korakov daleč. No polagoma
so se člani ekspedicije tudi nanj navadili,
tolažili so se s tem, da še noben naravo-
slovec ni imel prilike tacega mamutovega
duha prenašati. Ker ni bilo misliti na to,
da bi celo truplo dvignili in spravili dalje,
so vse truplo razdelili v manjše do 100 kg

Kitajcev in Kitajk študira na Japonskem in mnogo japonskih učiteljc je zaposlenih na kitajskem dvoru in pri drugih imenitnih tamšnjih obitelji. Kitajska ima dandanes tudi naučno ministrstvo in mnogo ljudskih šol. Selstvo sploh je razdeljeno na elementarne, srednje in visoke šole. Vlada je vpejala nove črke, ki jih je samo 50 in zelo omogočujejo pisanje kitajščine zaradi majhnega števila v primeri z ogromnim prejšnjim. Tudi za izobraževanje ženstva se Kitajska zelo uspešno trudi. Brani se tujega upliva, spoznava vse in se prebija in vendar se Japonci mešajo tihotapsko a uspešno v vse njene zadeve. Tako je mnogo kitajskih časopisov v japonskih rokah; izhajajo sicer v kitajskem jeziku, a vodijo vse stvar Japonci. Ti zlasti odvrčajo Kitajce od Nemcev in jih ščujejo, naj se oprostite tujega vraga. Kitajci sami trdijo, da „rumena nevarnost“ ne preti Evropi ali Ameriki, ampak tistim Amerikancem in Evropejcem, ki hočejo Aziato prezirati. No, o tem vsem bo šele povedala bodočnost.

Spor s Srbijo končan.

V avstr. ministrstvu za zunanje zadeve so se posvetovali včeraj avstrijski in srbski pooblaščenca o začasni trgov. pogodbi med Avstro-Ogrsko in Srbijo, ki bo veljala najbrže dva meseca. Včeraj je zborovala srbska skupščina. Odobrili so resolucijo, v kateri pozivljajo vlade, naj ne sklene z Avstro-Ogrsko nobene trgovinske pogodbe, ako ne bode obsegala določil o uvozu, oziroma prevozu živine, perutnine in mesa.

Tekom razprave je izjavil minister za poljedelstvo, da bi ne bilo prišlo do spora z Avstro-Ogrsko, ako bi ne bila stavila svojih zahtev v tako ostri obliki. Minister je izjavil, da je zadovoljna Bolgarija z izpremembami, ki jih zahteva Avstrija glede carinske zveze med Srbijo in Bolgarijo. — Izpremembe ne bodo vplivale na prijateljske odnose med Srbijo in Bolgarijo. Srbska vlada čaka zdaj na odgovor avstrijske vlade glede srbskih zahtev z ozirom na sklepanje začasne trgov. pogodbe. Ako ne dobi Srbija zagotovil glede izvoza živine, bo delala težke uvozu avstrijskega blaga. — Ker se še vedno nadaljuje obstrukcija v srbski skupščini, želi vlada sporazumljenja z opozicijo, da ne bo odobrila trgov. pogodbe z Avstrijo edinele vladna večina. Glasilo bolgarske vlade „Novi Vek“ piše, da je sicer obžalovanja vredno, ker je padla poratimska zveza, ko je sprejela Srbija avstrijske zahteve, a vseeno naj to dejstvo ne povzroča sovraštva ali nasprotstva. Srbija in Bolgarija se bosta sporazumeli. O sklepu srbske skupščine piše neki belgrajski vlad. list, da se je pričela včeraj carinska vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo. Včeraj je običaj v Belgradu ves promet, ker je stopil v veljavo avtonomni carinski tarif. Trgovci se branijo plačevati visoke postavke carinskega tarifa. Boje se, da povzroči sklep skupščine nove težkoče pri pogajanjih o trgovinski pogodbi med Avstrijo in Srbijo.

Na Ogrskem

sta imenovana dva nova kraljeva komisarja: Pozary za stolice Maros Torda in Nazady za stolice Hajdu in mesto Debrecin. Nadžupan Szabo je razpustil s silo občni zbor hontske stolice, ki ga je sklical podžupan. Člani so nato zborovali v zasebnem stanovanju častnega vsjega netarja Landauerja. Uradnike se pozvali na nadaljnji odpor, narkar so odstopili vsi uradniki. Odstop so vzeli na znanje in odposlali posebni odbor, ki je zapečatil uradne prostore in odposlal ključke ministru za notranje stvari. „Magyar Hirlap“ poroča, da je nasvetoval Fejervary

vladarju, naj podpravi vse stoliške uprave. Gref Apponyi namerava v Parizu in Londonu predavati o nasprotstvih med Ogrsko in dunajskim dvorom. V Italiji pa namerava predavati o tem predmetu Košut.

Rusija.

O grofu Witteju poročajo, da odstopi v najkrajšem času. Ruski ministrski predsednik postane finski gubernator Gerard.

V Varšavi ustanove policijo na konjih, ki bo oborožena s puškami. Na ta način upa vlada, da prepreči napade in politične umore.

Moskovski judje so grozno razburjeni. Policija je namreč ukazala, da morajo judovski trgovci I. družbe v 24 urah zapustiti Moskvo.

V Harkovu so bili obsojeni v dve, oziroma enomesečno ječo neki policijski častnik in 5 tajnih policistov, ker so grdo ravnali z jetniki v preiskovalnem zaporu.

V Batumu je ustavilo 10 oboroženih roparjev poštni voz in so oropali 7000 rubljev. Roparji so ušli.

Proti nerazrušljivosti katoliškega zakona.

Na čelu gibanja za razdružitve katoliškega zakona v Avstriji so državni poslanci Derschatta, Resel, Tschann, Voelkl, Malik, Noske, Eisenkelb, Wrabetz, Iro, Ellenbogen, Seitz, dvorni svetnik Hock in drugi. Izdali so oklic, ki slove: Somesčani! Med vsemi državami na svetu ima Avstrija najbolj nazadnjaško postavbo o zakonu. Zbralo se je na tisoče katoličanov, ki zahtevajo reformo katoliškega zakona. Zahtevamo le, kar je uvedeno že po vseh kulturnih državah, namreč da zopet lahko sklenejo zakon ločeni katoličani. — Gibanje za razdružitve zakona pomenja nazadovanje v kulturnem oziru. O Goetheju se ne more trditi, da bi bil privrženec krščanstva, saj so mu celo rekli moderni pogan. In o zakonu je pisal: Neločljiv mora biti, ker prinaša toliko sreče, da ne pridejo v poštev nesreče posameznikov. In kaj naj se reče o nesreči? Nepotrpežljivost napade od časa do časa človeka in takrat se čuti nesrečnega. A ko mine trenutek, se pa čutimo srečne, da obstoji še, kar že dolgo obstoji. Za ločitev ni nobenega zadostnega razloga. Tudi ameriški predsednik Roosevelt je jako ostro obsedel lahkomišljeno ločitev zakona.

Admiral Nebogatov.

Kakor poročajo iz Peterburga, si admiral Nebogatov prizadeva, da bi preprečil, da bi se proti njemu uvedlo pravilno vojno kazensko postopanje. V to svrhu je svoje stvar poveril odvetniku dr. Margolinu in tudi sam je sestavil obramben spis, v katerem se med drugim nahajajo nastopna mesta: Oboroževanja svoje eskadre nisem mogel voditi sam, istotako tudi nisem mogel organizirati osebja svojih ladij, ki se je izvršilo od treh različnih strani. Zato so povodom imenovanja mojih častnikov nastale razne zmešnjave. Šele dva do tri dni po mojem odhodu je bilo število častnikov popolno.

Verska vojska na Francoskem.

Vatikanski krogi so izvedeli, da nameravajo v izvršilnih določilih o ločitvi cerkve od države na Francoskem sprejeti taka določila, da papež ne bo mogel priznati nameravanih verskih družb. Brunetiere je sicer izjavil nedavno, da bo lahko odobrili Rim določila o verskih družbah, a

zadnja poročila so tako neugodna, da papež ne bo mogel priporočati katoličanem ustanovitve verskih družb. Tudi nekateri noveimenevani francoski škofje so prosili sv. očeta, naj ne dovoli ustanovitve verskih družb, marveč osnuje naj se avtonomna, od vlade popolnoma neodvisna organizacija. Ako papež odobri te predloge, potem nastane jako resen kulturni boj. Neodvisni verski organizaciji francoska vlada gotovo ne bo dovolila perabe cerkva. To bi pa pomenjalo naravnost katastrofo za Francosko, ko je povzročila že inventura cerkvenega premoženja tak vihar. Nestrpno pričakujejo proglasitve izvršilnih določil in pa papeževih navodil.

„Petite Republique“ poroča, da se je uprlo kmecko prebivalstvo v departementih Ardeche, Sozere in Haute Loire z vse silo proti inventuri cerkvenega premoženja. Kako silen je bil odpor, dokazuje dejstvo, ker so ranili v departementu Haute Loire polovico orožnikov, ki so posredovali pri inventuri.

Gibanje proti tujcem na Kitajskem.

Mnogo prebivalcev v Nanhanu beži, ker se boje dohoda topničark. Oblasti so zaprle mnogo oseb. Iz južnega Kitajskega poročajo o nevarnem gibanju proti tujcem, katero narašča vedno bolj. Proti kitajskemu obrežju je odplula že ena ameriška križarica, ki ji sledita še dve drugi ameriški vojni ladji. Sploh se pa pripravlja veliko tujcem sovražno gibanje po vsem Kitajskem in bati se je, da začno vsak čas klati inozemce.

Stajerske novice.

Slovenski zaupniki na Spodnjem Stajerskem o volivni reformi.

Maribor, 2. marca. Včeraj je bilo tu posvetovanje slovenskih zaupnikov o volivni reformi. Vsi zaupniki so egorčeni protestirali proti krivicam, ki so obsežene v volivni reformi za Slovence na Stajerskem in Koroškem ter enoglasno sprejeli resolucijo: Na zaupnem shodu v Mariboru 1. marca 1906 mnogoštevilno zbrani zaupniki spodnještajerskih Slovencev načeloma pozdravljajo vladni zakonski načrt splošne in enake volivne pravice, ogorčeni so pa, ker ista ni primerna niti številu, niti denarnemu niti krvnemu davku štajerskih in koroških Slovencev in tako obsoja Slovence na Stajerskem in Koroškem kot manj vreden narod. Slovenski zaupniki odločno zahtevajo pomnožitev slovenskih mandatov na Spodnjem Stajerskem na 8, na Koroškem na 2 ter da se vladna predloga glede sestave volivnih okrajev za mesta in trge na Spodnjem Stajerskem primerno popravi, posebno pa, da se predružači nenaravna sestava glede mestnega celjskega volivnega okraja.

Š Ustrelil se je v Gradcu infanterist 7. pešpolka Jančez Krasnik. V Ljubnem se je ustrelil pekovski pomočnik Fr. Vaupotič.

Š Obupni soprog. Delavcu Andreju Danielu v Anditzu je pred četrt letom umrla žena. Znine smrti ni mogel preboleti. Včeraj se je v svojem stanovanju obesil.

Š Velikanskega prašiča je zaklal krčmar Karol Zivkn v St. Lenartu v Slovenskih goricah na Stajerskem. Prešič je bil dolg skoraj dva metra in je tehtal netto 387 kilogramov; star je bil pa šele 15 mesecev.

Š Tujčev samoumor. V gestilno k „Novemu svetu“ v Ptuj je 26. t. m. po noči hotel priti neki neznan moški. Odprlo se mu ni. Tujec je šel v hlev in se obesil. Tujec, ki je bil čedno opravljen, je imel pri sebi fotografijo izdelano v Gorici.

Š Nagloma umrl je v Mariboru znani bivši peštrešček Fr. Wastl.

Š Poročil se je dne 24. febr. v Brezicah g. Radovan Sernec, c. kr. okr. inženir, z gđ. Marijano Srebre, hčerko odvetnika dr. Gvidona Serneca.

Š Umrl je Cadramu g. Jurij Leskovar po demače Globus. Bil je 18 let župan.

Š Po plesu zaboden. V Mahrenbergu so na pustno nedeljo nžšli mrtvega na cesti hlapca Franceta Goloba. Po plesu so ga fantje zabodli.

Š Imenovan je č. g. Fr. Trop, korni vikar v Mariboru, za stolnega pečovodje in kapelnika.

Š Slovenske knjižnice na Spodnjem Stajerskem. „Slovenska Matica“ je podarila „Bralnemu društvu“ na Planini 81 knjig. — Slav. upravništvo „Dom in Sveta“ je podarilo istemu društvu letnik 1891 brezplačno, po znižani ceni pa dale letnik 1905. — Društvo je zaprosilo podpore tudi slavno Mohorjevo družbo v Celovcu ter pričakuje ugodne rešitve svoje prošnje.

Š Vino. Tekom meseca januarja tekočega leta se je nalezilo na kolodveru v Moškanjcih 4. febr. pa 70 vagonov vina; največ ga je iz Halez ter gre kot priznan „Zavrčan“ v svet, a nekaj tudi iz Slovenskih goric. Vsak železniški voz obsega 16 do 18 polovnjakov 4 285—300 litrov. Spravilo se je tedaj v dveh mesecih najmanj 562.000 litrov ter se skupilo zanj nad 224.000 kron.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Ljubljani.

Nevaren tiček se je vjel. Ivan Spoljarič - Ljubič, krojaški pomočnik iz Ravnice na Hrvaškem poma je znan nevarni tat. Zaradi tega hudodelstva je predsedel v Zagrebu in v Oseku že 9 let težke ječe, a vse to ga ni poboljšalo. Od 17 do 25. novembra se je izvršilo v Ljubljani več tatvin, ne da bi se moglo storilca zasačiti. Le slučaj se je zahvaliti da se je tiček sam vjel. Dne 29. novembra 1905 popoldne se je v hotelu „Južni kolodvor“ tamošnja kasirka Marija Kosel ravno preoblačila v svoji sobi v drugem nadstropju. Čutila je, da se nekdo tihoma vrtim približuje in jih skuša odpreti. Stori la je nekoliko korakov proti vratom na kar je storilec odšel. Kmalu je pa čula enaki šum pri sosednih durih. Urno je vrata odprla in stopila na mostovž ter videla, ko je neki možki smuknil v stranišče. Hitro je obrnila ključ pri vratih, in tiček je bil vjet. Poslala je po redarja, ki je tujca odpeljal na magistrat. Tu je aretovanec izjavil, da se piše Bregović in pokazal tudi na to ime se glasečo delavsko knjižico, odločno je tajil da je hotel v hotelu krasti. A kmalu se je pokazalo kaki nevarni ptiček za tujo lastnino da je Spoljarič. Sicer svest svojemu načelu vse taji kar se mu ne more dokazati. V preiskavi se je izrazil da je kradel in bo še kradel, — ker mu pristojna občina noče izročiti poselske knjižice. V Ljubljani je izvršil 6 večjih tatvin in gotovo bi bil v hotelu „Južni kolodvor“ izvršil tatvino da se mu ni to posrečilo. Porotniki so na vprašanje je li obdolženec tat iz navade potrdili in sodišče ga je obsodilo na 5 let težke ječe poostrene s postom vsaki mesec, po prestani kazni se pa iztira iz Avstrije.

Š Tarko ubil. Sedemdesetletna posestnica Marija Jaklič, vdovljena Šavlija na Hrušici, je imela dalje časa več delavcev na hrani in na stanovanju. Eden od teh je bil France Gorta, delavec iz Zaloga, naпослед na Hrušici. Temu je bila Marija Šavli posebno naklenjena. Dasi je delo zanemarjal in rajše postopal in kvar tal, ga vendar ni odpodila, marveč ga je redila zastonj ter mu priznavala nekako posebno veljavo pri hiši. Ta njena potrpežljivost pa ni rodila dobrega sadu. Obdolženec se je večkrat ž njo sprl in jo celo pretepaval; morala se je opetovano zateči k sodišču po pomoč. Zviradi tega je bil Gorta večkrat kaznovan, a te kazni so bile le povod nevim prepriom. Dne 23. februarja zjutraj sta šla Peter Lipovšek in Anton Hribar, ki sta ravno tu stanovala, kakor navadne delati, Gorta in gospodinja sta ostala doma. Izjemoma se je vrnil Hribar že ob pol 10 uri dopoldne z dela. V hiši je našel Gorta samega, ter ga vprašal, kje so mati, Gorta pa mu je odgovoril, da spe. Hribar se ni dalje brigal za gospodinjo. Opoldne je Gorta sam kuhal kosilo. za-se in za Hribarja. Medtem je prišel vasovav France Stravs. Po obedu sta Hribar in Stravs čitala. Gorta je pa po sobi hodil in videti mu je bilo, da ga nekaj teži. Okoli dveh popoldne se je obdolženec jel od doma odpravljati, in na Hribarjevo vprašanje, kam da gre, je povedal Gorta, da gre k sodišču v Kranjsko goro, ker je ubil Marijo Šavli. Hkrati je odgrnil zastor, ki je delil sobo od sosednega prostora, in tu je ležala starka mrtva na tleh. Obdolženec se je res še isti dan zgasil pri sodišču in tam ponovil priznanje in razložil, kako je prišlo do tega. On pravi: Ko sta zjutraj zajtrkovala, jel ji je obdolženec očitati, da je v njegovi kazenski zadevi pri sodišču po krivem pričala in je bil zaradi nje zaprt. Žena mu je ugovarjala, a Gorta je zagrabila jeza. zagrabil je pivsko steklenico ter jo z njo trikrat udaril po glavi. Hudo ranjena se je Marija Šavli zgrudila in čez eno uro umrla. Preiskava je dognala, da je bilo to priznanje resnično. Gorta je obsojen na pet let.

Izpred novomeškega porotnega sodišča.

Vsled tatvine sta bila sojena Nampelj Jakob iz Vabče vasi in Ravh Matija, njegov drug in sovaščan. Okradla sta kmetico Rezo Stariha, ki ima svojega moža v Ameriki in je prejela že od njega več denarja. Nampelj je obsojen na 5 let in Ravh na eno leto. — Zadeva Jerneja Pešlja, ki je vedoma oškodoval deželno bolnico, se je preložila, ker ni bilo prič.

težke kosove, te kosove povili v suho travo, jih zašili v živalske kože in pustili vse na novo zamrzniti. Vse delo, predno so mamuta otajali razkosali in zašili v kože, je trpelo cele dva meseca, katere so prebili na licu mesta v ostri sibirski zimi. Razkosanega mamuta so potem naložili na celo vrsto sani in prepeljali najprvo do 260 km oddaljenega mesteca Srednji Kolimsk in po tem dalje do železnice.

Koliko truda in napora je prizadjalo prevaževanje po prostrani Sibiriji, posnamemo iz silne razdalje. Od Kolime do železnice znaša daljava približno 2000 km., torej tako daleč, kot od nas v Petrograd.

Posamezni deli mamuta so bili še v jako svežem stanu, kite, žile in živčevje se je dalo pod drobnogledom še popolnoma zasledovati. Kri je kazala še iste pojave pri kemičnih reagencijah, kakor sveža kri ubite živali. Koža je podobna strojeni koži in je 19 mm. debela in 400 kg. težka. Izmed obeh zobov so dobili le enega, drugega je bil mamut že preje pri življenju ali pa morda pri smrtnem padcu zgubil. Dlaka, s katero je bil še deloma pokrit, je bila po 20 do 25 centimetrov, po nekaterih mestih do 50 cm. dolga.

Leto dni je trajalo, predno se je ekspedicija vrnila nazaj v Petrograd, kjer so mamuta sestavili v muzeju. Okostje je postavljeno posebej, truplo pa, pri katerem so pomanjkljive dele kože na glavi in vratu umetno nadomestili, se nahaja v istej legi, kakor so ga našli ležati v posipu. V želodcu je imel še travo, katero je jedel, predno se je ponesrečil.

Da je diluvialni človek bival še istodobno z mamutom, imajo naravoslovci in geologi dandanes za dognano. Našli so podobno mamutovo zarisano na orjaških njegovih zaponih; tudi na Francoskem so našli v skalnatih duplinah, kjer so ljudje bivali, mamutovo podobo na stenah narisano.

Zanimiva je pripoved sibirskih prebivalcev, ki trdijo, da mamut še živi pod zemljo, kjer si s svojimi orjaškimi zobovi vrta hodnike, a precej pogine, če pride na zrak in svetlobo. Odtod so mu tudi nadali ime, kajti „Ma“ pomenja v finskem jeziku zemlja in „Mut“ nazivljejo pri Estih krta.

Dnevne novice.

Koroški Slovenci in volivna reforma. V „Slovenču“ smo že poročali o krivicah, ki se gode koroškim Slovincem po Gautschevi volivni reformi. Danes nam je došel celovški „Mir“ s črtnim okvirjem, v katerem priobčuje članek: „Atentat na naš narodni obstoj“. V članku omenja:

„Na vsakih šestinideset tisoč prebivalcev pride na Koroškem po en poslanec. — Ker so nas Slovencev celo nemški nacionalci našli okrog 90 000, tedaj bi morali po novem volilnem redu, ako bi bil pravičen, Slovenci dobiti tri poslance ali vsaj dva. Toda vlada je perabila volilne reforme zato, da nas z enim samim udarcem narodno in politično ubije. Vlada je nas 90 000 Slovencev (v resnici 120 000), kljub temu, da bivamo ponajveč v kompaktnih masah, razdelila na toliko delov, da bosta v celi deželi samo dva čiste nemška volilna okraja, v vseh ostalih osmih volilnih okrajih volijo Slovenci z Nemci.“

37 000 Slovencev bi moglo voliti poslanca-Slovenca, 53 000 Slovencev, ne glede na onih 20 000 do 30 000, ki nam jih je ljudsko štetje požrlo, — pa bi ne prišlo nikdar v položaj, izvoliti rojaka za poslanca. Naši nasprotniki dobro vedo, da bo ta volilna reforma, ako postane zakon, naravnost naša narodna in politična smrt. To ni fraza! Če se trupu odsekajo roke in noge, če se mu perežejo ali podveže vse glavne žile, je jasno, da mora izkrevetati ali otrpniti in da dolgo živel ne bo.

Le predočimo si praktične posledice novega volilnega reda! Razun v enem volilnem okraju bomo povsod drugod v taki manjšini, da s svojim kandidatom pod posebnim pogojem ne zmagamo. Vsled tega se v teh okrajih ali sploh volitev udeležili ne bomo, ali pa bomo morali za eno ali drugo nemških strank tlačniti, v enem okraju morda za nemške krščanske socialce, v drugem za socialne demokrate. V takih razmerah je vsaka narodna politična organizacija nemogoča, ker bi bila brez smotra in brez tistega idealnega cilja, ki je prvi pogoj vztrajnemu narodnemu delovanju. Boj brez upa zmage, je gotov pogin! Pa še volilni okraj Pliberk, Kapla, Dobrlavas, Borevlje nikakor ni siguran za nas. „Freie Stimmen“, Dobernikovo glasilo, popolnoma po pravici pravi, da je tudi ta mandat „ein Kampfmandat“, ker bodo razun mesta Pliberk odločevali industrijski kraji Guštanj, Mižica, Borevlje in Bistrica v Rožu. Ta volilni okraj se tedaj nikakor ne more imenovati koncesijo koroškim Slovincem, ker bo manj siguran, nego je bil dosedanji volilni okraj Velikovec-Celovec-Trg po starem volilnem redu. Take volilne preosnove se pač ne moremo veseliti.

Ta razdelitev volilnih okrajev ne sme postati zakon — **pod nobenim pogojem!** Res, da nimamo mi sami moči in sredstev, da bi preprečili izvršitev smrtne obsedbe nad nami, toda zanašamo se na vse slovenske in slovanske poslance, da storijo v tem slučaju svojo slovansko dolžnost. Zlasti pričakujemo tega od svojih slovenskih poslancev. Naj nas nikar ne bagatelizujejo, naj nikar ne mislijo, da od tega, če imamo mi enega ali dva poslance, ni odvisna sreča in bodočnost slov. naroda. Da, verjemite, prav od tega, če se nas koroške Slovence razbije in razkosa, je odvisna usoda Gorenjske in z Gorenjsko pač tudi slovenstva sploh. Preko Reča, Jesenic in Bohinja se zida nemški most do Adrije; ko si nemštvo zasigura pozicijo tostran Karavank, navalilo se bo z vso silo in z uspehom na Gorenjsko. Mi bomo storili, kar nam je sploh storiti mogoče, da preprečimo nevarnost, ki nam preti. Slovenski narod na Koroškem se bo vzdignil kakor en mež, da protestira zoper vladno namero, in bo na ves glas povedal, da rajši da svojo srčno kri in serajši pustiz bajoneti in topovi pobiti in pokončati, nego da bi podpisal svojo smrtovnico!

Nemški listi poročajo, da priredi „Katoliško politično in gospodarsko društvo“ za Slovence na Koroškem prihodnjo nedeljo v zadevi volivne reforme po Koroškem dvanajst shodov.

Glasovi o volivni reformi. „Slovenski Gospodar“ piše o stališču spod. štajerskih Slovencev:

„Kot tretjina vsega deželnega prebivalstva bi morali dobiti tudi tretjino poslancev, torej od 28 poslancev vsaj devet poslancev, a dobili se jih le 6, torej

so jim ukradeni 3 mandati. Posebno nezadovoljni pa še morajo biti kmetje, ker je vlada za peščico meščanskih in tržkih volivcev po Celju, Ptuj, Brežicah, Ormožu i. t. d. ustvarila poseben mandat ter s tem izrekla, da so volivci v tem mestnem okraju trikrat več vredni nego kmečki, kajti na enega volivca v tem okraju pridejo 3 volivci v kmečkih volivnih okrajih. Nemci so zopet na škodo Slovanov dobili več mandator kakor jim gre po številu. Slovanov je v Avstriji okroglo 16 milijonov, Nemcev samo 9 milijonov, a Slovani imajo le 230 mandatov, Nemci pa 205. Očitno je, da ta krivica ne sme ostati, ampak se odpraviti. Nečuveno je, kar se je zgodilo s celjskim mestnim okrajem. Ta okraj se je ustvaril s tako samovoljo, da človeku zavre kri. V ta okraj niso vzeti samo nemški trgi, ker bi potem bil okraj premajhen, a vzeti tudi niso vsi slovenski trgi, ker bi potem okraj bil za Nemce negotov, ampak same nekateri, da celi okraj šteje vsaj 27.189 prebivalcev in da je za Nemce varen. V tem okraju je 7722 Slovencev, ki torej nimajo nikdar upanja do kake zmage! Naloga slovenskih poslancev mera biti, da osvobodijo te Slovence, ali da jim s priklopljenjem drugih trgov dajo vsaj upanje, da bodo kdaj prišli do svojih pravic. V ta okraj so prgnali tudi slovenske trge Ljutomer (621 Slovencev, 527 Nemcev) in Šoštanj (908 Slovanov in 179 Nemcev)“

— **Se vedno Brce.** Vzor liberalcev, eks župnik Brce, ki se je tako ganljivo šentpeterčanom ponujal kot apostol miru in sprave, pa se ni živa duša zanj zmenila, si še vedno čas preganja s tem, da preži na to, kje bi kakega človeka tožil. Pride v naše uredništvo ubog mož in nas milo prosi, naj prinesemo v „Slovenču“ sledečo izjavo, če ne ga bo vlekli Brce pred sodnijo. Izjava se glasi: Preključem vse žaljive besede, katere sem govoril zoper č. g. župnika Brce in izjavljam, da nisem imel za to niti najmanjšega povoda nikdar. Čast g. župnika in zahvala, da mi je odpustil. Svetje pri Sori, 2. marca 1906, Krelj Franc. Zdaj je torej Brcetova čast rešena. Mož je prišel v častnik, „čast in zahvala“ mu je izrečena! Res ne vemo, kaj je Krelj Franc govoril o Brcetov, nas tudi nič ne briga, a pribijemo to, kak je duhovnik po volji dr. Tavčarja in drugih liberalcev. Mi se le čudimo, da dr. Tavčar ne vzame Brcetov v svojo pisarno ali v uredništvo „Narodovo“. To ni lepo, kajti Brce mu je dal vendar že precej zaslužiti in skrben je za tak posel, kar se da. Zaslugi usluga!

— **Nesreča.** V sredo, t. j. 28. febr. peljala sta Franc Blažko in njegov sin Karl iz Lokavca drva iz bližnjega gojzda. Sin je vodil voze, oče pa je šel poleg voza. — Po strmem kolezevu se zvrne težko obleženi voz na očeta in ga tako močno poškoduje, da je po 6 urah izdihnil svojo blago dušo. Bil je blagi pokojnik vzgleden gospodar, skrben oče. Zjutraj je bil še pri sv. maši. Bil je več let tudi cerkveni ključar in kot tak natančno spoštoval svoje dolžnosti. Bil je nekaj nad 61 let star. N. v m. p!

— **Sreča v loteriji.** V loterijski pisarni v Kamniku je bilo preteklo soboto zadetih sedem tern.

— **Visok sneg** je padel po Notranjskem. V Postojni je padel do kolena visok sneg. Telefonske žice so pretrgane.

— **Tri shode** priredi v zadevi prihodnjih občinskih volitev politično društvo „Edinost“ prihodnjo nedeljo v tržaški okolici. Shodi se vrše v Kolonji, v Skednju in v Frdeniču.

— **Nov denarni zavod.** „Trgovske obrtne zadruga“ vstanovi v Trstu „Trgovsko izobraževalno društvo“.

— **Umrl** je v Celovcu gosp. Alojzij Kuschar, c. kr. policijski oficijal v pokoju.

— **Krvav boj.** Dne 29. t. m. srečali so se na turistom znanem mostu v Podpeči Miha Milavc in sestra, ter Boh. Anton, 17leten fant vsi iz Podpeči. Med njimi nastala so nasprotstva: Prva dva sta hotela zadnjega spraviti domov; zato je slednji zagrabil nož in z njim take nesrečno mahal, da je Miha Milavca do smrti ranil. Slednji je umrl sedaj v belnici.

— **Volitve.** Dne 26. februarja je bil že petič za občino Trebeljevo, obsegajočo župnije Janče, Prežganje in Stango, županom izvoljen Jožef Gale, posestnik iz Ravnega brda, in sicer enoglasno v občini Trebeljevo. Zasluži pa tudi ta mož, ki je veren človek, kremenit značaj, odločen pristaš Sl. Ljud. Str. tako zaupanjein spoštovanje. Svetovalcem so bili izvoljeni: Janez Rojc, posestnik iz Volavelj; Anton Marolt, posestnik iz Vnanjarjev in Ignacij Mandelj, posestnik iz Stangarskih Poljan. Vsi vrli in značajni možje!

— **Oj ti pust, ti čas presneti!** V Trstu se je v pustnih dneh pridno kradlo. Tudi zavrtnih napadov in pretefov je bilo dosti: pobalinstvo je slavelo svoje orgije. Mnogo glav je prebih, tudi z noži so se obdelavali. V ulici Belvedere so v gostilni nekega Stoparja plesali

ljude, ki jim policija ni dosti zaupala. Zato sta okoli gostilne patrolirala stražnika Prodan in Kovra. V gostilni so se res stepli, policaja sta prišla mirit, gostom se je pa to zelo zamerilo: jeli so metati v stražnike kozarce, enega se celo podrla na tla. Nato sta stražnika potegnili sablje in smrtono- nevarno ranila ranila nekega Stefančiča.

— **Novi carinski tarif.** V založništvu c. kr. dverne in državne tiskarne je 27. t. m. izšla oficialna izdaja novega avtonomnega carinskega tarifa, ki stopi v veljavo dne 1. marca 1906, s tarifnimi določili iz pogodb z Nemčijo, Italijo, Belgijo in Rusijo. Poleg tega vsebuje ta izdaja tudi carinski zakon ter alfabetični indeks blaga, navedenega v tarifu. Novi tarif se dobiva v vseh večjih knjigarnah ali se pa naroča tudi naravnost iz c. kr. dverne in državne tiskarne; stane 3 K.

— **Poizkušeni umor in samoumor v Trstu.** V ulici Luigi Ricci številka 5 v Trstu stanuje 28letna vdova Marija Kumar. Sinoči je prišel k njej, kakor večkrat, 21letni trgovski agent Enea Lakovič. Goverila sta popolnoma mirno, kar je on naenkrat potegnil iz žepa revolver in ustrelil Marijo dvakrat v glavo. Nakar je ona z groznim krikom in vsa krvava padla na tla. Zatem je pa on ustrelil dvakrat še sam sebe, in sicer tudi v glavo. Ko je prišel zdravnik, je konstatoval, da ima ona dve rani; eno na desnem licu, a drugo na tilniku, a on tudi dve rani; eno na levem senu, a drugo na isti strani malo nad ušesom. Izpral in povezal jima je rane ter ju potem dal odvesti v bolnišnico, kjer so ju sprejeli v kirurški oddelk.

— **Samoumor višjega pošt-nega uradnika.** V Kotoru se je obesil višji poštni oskrbnik Anton Courir. Nedavno je bil iz Zadra prestavljen v Kotor. Z novim svojim službenim krajem je bil vedne nezadovoljen. Obesil se je vsled žalosti, da je bil ločen od svoje rodbine.

— **Velike povodnji** so v vzhodni Dolenjski

— **Zabavni klub v Radovljici** priredi v nedeljo, t. j. 4. marca 1906 popoldne ob pol 3. uri predavanje. Predaval bode g. baron Zoise „Italijanskem slikarstvu za časa renesanse“. — Vstopnina za člane presta za nečlane 1 K.

— **Iz Velikih Lašč.** Na tukajšnji trirazredni šoli so zopet otvorili nov učni oddelk, v katerem podučuje gospa Ana Suflaj Fink. Zdaj imamo že osem učnih oddelkov, šola pa še vedno ostane trirazrednica. Ko se še otvori šola na Karlovcu, potem brez dvoma za vselej izginejo analfabeti iz naših krajev!

— **Obesila** se je v Dolenji Vrtojbi neka Uršula Mermolja, stara 48 let. Omračil se ji je duh.

— **Poročil** se je pri Sv. Luciji gospod Janko Manfreda, posestnik v Bači, z gđ. Heleno Mavi iz Cerkna. Mlada nevesta je sorodnica prevz. knezo-nadškofa dr. Sedeja.

— **Socialni kurz** priredi „Katoliško politično in gospodarsko društvo“ za Slovence na Koroškem v Celovcu v drugi polovici meseca marca. — Kurz bo trajal šest dni. Vsaki dan bodo predavanja in govorniške vaje.

— **slovenski kapital.** Za 40 200 K je kupl g. Goriup na javni dražbi zemljišče „La Cooperativa“, namenjeno za ladjedelnico pri Miliah poleg Trsta.

— **Ameriške novice.** V Stringtownu je udaril nekdo po glavi Jožefa Ančnika, doma iz Vrba (župnija Želimlje) tako hudo poglavi, da je vsled zadobljene poškodbe umrl. — V New Yorku je umrl Ivana Mentonij, Hribar iz Domžal. Stara je bila 34 let in zapuščala moža in troje otrok. — V Broughtonu je umrl Jakob Fortun, doma iz Poljan nad Skofjo Loko.

— **Vode primanjkuje** v Graški, vsi vodnjaki se posušeni. Pravijo, da ne pomnijo take suše.

— **Za vojaškega kurata v rezervi** je imenovan na Goriškem č. g. Josip Marolt.

— **Nesrečno smrt** je storila neka 50letna Marija Brezavšček iz Kanala. Ko se je vračala na tujem vozu iz Gorice, kamer je šla prodajat zelenjave, je zadremala in padla raz sedeža take nesrečno pod kolesa, da je bila v hipu mrtva.

— **Redni občni zbor podruž-nice državnega društva državnih pomožnih uradnikov za Kranjsko** vrši se dne 4. marca t. l. ob 2 uri popoldne v salonu restavracije „Pri Levu“ v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 16 z običajnim dnevnim redom; na kar se posebno člane na deželi opozarja, za slučaj da kdo po pomoti ni dobil osebnega obvestila.

— **Katoliško slovensko izbraž. društvo Vič-Glince** priredi v nedeljo 4. marca predavanje. Govori č. g. p. Salezij.

Ljubljanske novice.

Ij Vojaki na Reko. Prvi in drugi bataljon 27. pešpolka sta vsled neke brzoglavke pripravljena za odhod na Reko. — Z Reke smo dobili danes naslednjo brzoglavko: Sinoči je priplula v reško luko torpedovka „Zara“ in 4 torpediniere.

Ij Dr. Krekovi postni govori v stolnici. Sineči je začel v stolnici dr. Krek postne govore. Za predmet govorom je izbral osebnost in značaj Kristusov. Včeraj je govoril o religioznosti našega Gospoda. Najprej je pojasnil, odkod sploh religioznost. Ena korenina religioznosti poganja iz zavesti in čustva človeške odvisnosti, končnosti, revščine. Odtod religija strahu, da človeštvo v grozi kopni pred neskončnim Bogom ter skuša s trudom, mrtvičenjem, daritvami bližati se mu. Druga korenina pa poganja iz zavesti tega, kar je v notranjosti in v zunanjem svetu dobrega, lepega, ljubeznivega. Tako se dvigne duša do spoznanja Boga kot pravatelca vse dobrote, pravzora vse lepote, do Boga ljubezni. Religija strahu se prešine z religijo vere, zaupanja, ljubezni do Boga. Kristus je oznanjal bednemu človeštvu predvsem religijo ljubezni. Sam prešinjem od plamenske ljubezni do Očeta je učil tudi ljudi ljubiti Boga. Kratkot je izrazil vso globlino religioznosti, ki mora biti v človeških srcih, z molitvijo, ki jo je učil: Oče naš. Da smo otroci božji, da je Bog naš oče — v tem je najgloblje bistvo krščanske religije. Potem je govornik tolmačil, kako se je kazala Kristusova religioznost v vsem življenju, kako je učil religioznosti tudi nas, ter nam dal vgojiteljev v Cerkvi. Vsa religioznost pa bi bila nestalna in minljiva, če se ne bi snovala na veri v sv. Trojico in na veri v sv. križ. Vera v sv. križ in v sv. Trojico nam odkriva vso globlino Kristusove osebnosti in v to osebnost se mora vglabljeti, kdor hoče najti moči in opore v dvomih in krizah življenja. — Želeli bi, da bi se inteligenca številno udeleževala teh govorov. Saj ni današnji nič bolj potrebno, kakor pravo globoko umevanje krščanstva. Dr. Krek govori v stolnici vsak četrtek ob pol sedmi uri zvečer.

Ij Vabilo k javnemu protest-nemu shodu krojačev, krojačic in črevljarjev ter v obe sroke spadajočih pomočnikov iz Ljubljane in okolice, ki se bode vršil v nedeljo, dne 4. marca t. l., ob pol 10. uri dopoldne, v veliki dvorani „Mestnega doma“. Dnevni red: 1. Stališče k obrtni reformi, oziroma k najnovejšim izpremenjenim sklepom stalnega obrtnega odseka. 2. Stališče proti načrtu, s katerim se uredi delo na domu. 3. Stališče zoper nameravano uvrščenje krojaškega in črevljarkega obrta v zavarovanje zoper nezgod. Na shodu bode poročal načelnik avstrijske zveze krojaških zadrug in svetnik trgovske in obrtne zbornice, gospod Fran Wegel-Leckl z Dunaja. — Tovariši! Ker se gre za našo bodočnost, je upati, da se shoda vsi zanesljivo udeležijo in s svojimi močmi pripomorete do uresničenja naših zahtev in pravic. — Za načelstvo krojačev, krojačic itd. v Ljubljani: Fran Jelečnik, načelnik. — Za načelstvo zadrug črevljarjev v Ljubljani: Alojzij Erjavec, načelnik.

Ij Podružnica Kranjska avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih. Podružnica priredi v soboto, dne 3. t. m., ob 5. uri popoldne, v klubovi sobi občinskega sveta edbo-rovo sejo z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo predsedstva, 2. odobritev poročila za leto 1905, ki se ima objaviti v „Izvestju avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih“, 3. posvetovanje o predstojemcem obšnem zboru, oziroma o volitvi novega predsednika, 4. slučajnosti.

Ij Vaje italijanskih vojakov „alpincev“ ob avstrijski meji predstavljajo slike v oknu našega uredništva.

Ij Osebna vest. Avskultant g. dr. Jos. Oblak izstopi iz sodnijske službe in se posveti odvetništvu.

Ij Vincencijeva družba ima prihodnjo nedeljo svoj društveni praznik in bo v Marijanišču zjutraj ob pol 7. uri sv. maša, popoldne ob pol 6 uri litanije in potem ob 6. uri zborovanje. K obilni udeležbi vabi predsedstvo delavne ude in prijatelje družbe.

Ij Bolezen g. Dimitrijeviča v Zagrebu se obrača na bolje. Ko se g. Dimitrijevič nekoliko popravi, oddide v Primorje. Nekaj časa še ne nastopi na odru.

Ij Repertoir sloven. gledališča. Danes se poje prvič opereta „Don Cezar“. V nedeljo, popoldne bo predstava za mladino ob znižanih cenah. Igra se tretjič „Mali lord“. Zvečer se ponavlja prvič opereta „Don Cezar“. Za bodoče dneve se pripravlja izvirna slovenska drama „Ljubislava“, ki jo je spisal v verzih g. Etbin Kristan.

lj **Tuji v Ljubljani.** Meseca februarja t. l. je došlo v Ljubljano 2688 tujcev, za 404 manj kot prejšnji mesec in za 136 več kot v istem mesecu lanskega leta. Od teh se jih nastanilo v hotelu: Union 482, pri Slonu 567, Maliču 203, Lloyd 210, Ilirija 140, pri Južnem kolodvoru 75, pri Bavarskem dvoru 47, pri Avstrijskem cesarju 179, pri Štruklju 101, Grajer 79, v ostalih gostilnah in prenočiščih 496.

lj **Ljubljana** je vsled zadnjega deževja in tavanja snega narasla v preteklih dveh dneh za 140 m nad normalom. Manjši poteki so večinoma že prestopili bregove. Na Barju bo kmalu preplavljen svet.

lj **Premogarji v Ljubljani.** Kakor čujemo, se bodo vsi trgovci s premogom ki so prodajali kočevski premog za trbovljskega, imeli s hlapič vred zagovarjati pred tukajšnjim sodiščem. Vložene so namreč proti njim kazenske ovadbe.

lj **Ponesrečenega okrajnega glavarja Oreška** so včeraj popoldne pokopali v Ljubljani. Pogreba se je udeležilo mnogo odličnjakov in pokojnikov prijateljev. Po blagoslovljenju je peko žalo-stinko pevsko društvo „Kum“ iz Rateč.

lj **Prihodnja javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti** bo jutri, v soboto, od pol 8 do pol 10. ure zvečer.

lj **Telefonskih žic** je vsled predvčerajšnjega snega zopet mnogo pretrganih po Ljubljani. Ker je to pot snega le malo padlo bodo drugi žice menda potrpane že pri nekoliko močnejšem dežju. Da telefonska uprava ne nadomesti po Ljubljani takih slabih žic z boljšimi je naravnost škandal, ker od strank pa le zahteva plačila za popolno uporabo telefona če se tudi telefona več dni ne more rabiti.

Književnost in umetnost.

* **Naši kulturni delavci v zrcalu Prešernovih poezij.** „Naši kulturni delavci v zrcalu Prešernovih poezij“ je naslov knjižice, ki je ravnokar izšla v Gorici in ki jo je spisal profesor dr. H. Ozvald. V pregovoru označi pisatelj kot svojo nalogo poizkus, narisati na kratko na podlagi Prešernovih poezij samih literarni razvoj slovenskega slovstva počenši od jožefinske dobe. Knjižica se bavi večinoma z analizo onih Prešernovih poezij, kjer se zrcalijo takratne slovstvene razmere, manj so obdelani njih zgodovinski in kulturni predpogoji. Jožefinska doba je nalahno označena: pisatelj vidi v tedanji prosvetljenosti početek narodnega, individualističnega gibanja. Potem povdarja pomen mečena Ljge Čojza, delovanje Linhartovo in Vodnikove, v kolikor se zrcali v poezijah Prešernovih.

Pisatelj pride na romantiško dobo, ki jo analizuje zgolj v njenih zastopnikih med Slovenci. Upleteno je mnogo filološkega drobiža. V prvi vrsti pride tu v poštev Čop. Njegov vpliv na Prešerna izvaja pisatelj iz poezij, ki jih je naš pesnik prvak posvetil svojemu učitelju, pisatelj sam mu le malo dodane. Primerno najbolj so dodelane literarne razmere, kakor so opisane v „Novi pisarji“. Poglavlje o abecedni vojski je seveda suhoparno, najboljša pa je g. pisatelj obdelal pojav Ilirizma. Tu se mu je dobro posrečila karakteristika, predvsem stališče, ki ga je proti Ilircem zavzemal realnejši Prešeren, ki ni hotel slovenski jezik žrtvovati neizvedljivi ideji. Knjižico, ki je dobro sestavljena in bo zlasti učeči se mladini podala jaseen pregled književnih stremeljenj v Prešernovi dobi, zelo toplo priporočamo.

* **Društvo sv. Jeronima** izda za leto 1906: 1. Koledar „Danico“, 2. Ivana Devčića „Sličkih vrleti“ (črtice iz Like); 3. Ivana Klariča „Iz dobe bune i zauzeća“ (črtice iz Bosne in Hercegovine za časa okupacije); 4. dr. Steuzeta knjigo o svinjogojstvu in še eno knjižico — torej pet knjig, ki izidejo proti koncu leta. Letnina znaša eno leto, desmrtina 10 kron. — Zglasiti se je do konca meseca pri tukajšnjem poverjeniku župniku Ivanu Vrhovniku ali pri njegovem pooblaščenca g. Ivanu Bonaču, knjigovezu in trgovcu.

* **„Glas Matice Hrvatske“.** Matica Hrvatska je jela izdajati letos svoje glasilo — polmesečnik „Glas Matice Hrvatske“, ki bo redoma prinašal vesti o vsem, kar Matični odbor snuje in dela. Prvi številki sta med drugim objavili zanimivo novico, da izda Matica Hrvatska za leto 1906. slovenske artologije. Poleg društvenih stvari bodo nameščeni v „Glasu“ članki o književnosti in kulturnem nastajanju hrvatskega naroda in ocene znamenitih pojavov hrvatske književnosti. Cena imenovanemu listu je za društvene člane 3 K, za nečlane 4 K na leto. Prva dva broja sta v nekoliko izvedih na razpolago

v prodajalnici g. Ivana Bonača. Naroča se „Glas“ ali naravnost pri Matici Hrvatski v Zagrebu ali pri poverjeniku župniku Ivanu Vrhovniku, oziroma pri njegovem pooblaščenca g. Ivanu Bonaču, knjigovezu in trgovcu v Ljubljani.

* **Nove francoske drame.** Sardou je napisal novo dramo „La piste“, ki se igra z velikim vspehom v Parizu. Gledišču prinaša na dan 7 do 8 tisoč frankov. Jullien je napisal dramo „Glumes des geni“, ki ima isto tako zelo sijajne vspehe. Pozornost vzbujati še v tej sezoni enodejanski „Parvena“ in „Je mis ministre“. Prvo je spisal Darien in drugo gospa Cambrayova. — V Liegu se predstavlja z vspehom Lachanmova opereta „Mamzelle Sourire“.

Razne stvari.

Najnovejše.

Samoum or dveh prijateljev. Iz Moravske Ostrove poročajo: V bližnjem Marienbergu sta se dva mlada prijatelja 25 let stara Ignacij Polonsky in Jožef Horak ustrelila po neki plesni veselici iz enega in istega revolverja. Vzrok je neka ljubezenska afera.

Nasmrt sta obsojena v Monakevem zakonska Schelhaas, ki sta umorila zasebnika Cramma in truplo razkosala.

Angleški žurnalisti ponesrečili. Iz inmosta javljajo, da so se angleški žurnalisti ponesrečili, ko so se peljali na izlet h Gardskemu jezeru. Eden izmed avtomobilov, na katerih so se peljali, je zadel ob cestni kanten s tako silo, da je odletel z voza mašinist in štirje žurnalisti. Dva sta lahko ranjena.

Stavkajo v Dwudel na Škotskem predilniški delavci. Skupno 22 000 mož so korakali čez trg in prišlo je do velikih nerednosti. Med stavkujočimi in policijo so se ponavljali spopadi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 2. marca. Laški poslanci s Primorja so imeli tu posvetovanje o volilni reformi. Istočasno se zborovale tu laške organizacije iz Istre, ki so protestirale proti „oškodovanju Italijanov“ po vladni razdelitvi okrajev. Sklenilo se je poslati na drž. zbor mnogo peticij.

Trst, 2. marca. Včeraj je bil shod zaupnikov italijanskih občin zaradi velične reforme. Resolucija odobrava načelo splošne in enake volilne pravice, a protestira proti temu, da Italijani izgube na zastopstvu, in proti predlogi novega poslovnega reda. V vseh občinah prirede shode s tem dnevnim redom.

Trst, 2. marca. Uslužbenci južne železnice so imeli danes po noči shod, na katerem se zahtevali, da se prekličejo nekatere prestave v Nabrežino. Če se to ne zgodi, groze s pasivno rezistenco.

Reka, 2. marca. Predložen je občinskemu svetu veliki načrt hidro-električnih naprav inženirja Jordana.

Lvov, 2. marca. Rusinski dijaki so včeraj hoteli prirediti shod na vseučilišču, ki ga je rektor prepovedal. Nato so vdrli v vseučilišče, se zabarikadirali, razbili vsa okna in razdrli električno zvezo. Vzrok je ta, ker je rektor rekel, da ne razume rusinskega jezika, ampak da je uradni jezik vseučilišča poljski. Rektor baje namerava zapreti vseučilišče.

Lvov, 2. marca. Demonstracije na tukajšnji univerzi so se danes ponovile. Poljski in rusinski dijaki so se stopili, ker so poljski dijaki hoteli rusinskim sploh preprečiti vhod v univerzo. Posredovala je policija. Rusinski dijaki so protestirali, da rektor uraduje samo v poljšini in Rusine popolnoma prezira. Opoldne je imel senat sejo. Vsled resnega značaja današnje demonstracije bo skoro gotovo univerza zaprta.

Lvov, 2. marca. V Ladzkem so bile pri nemirih ubite tri in težko ranjene tri osebe. Deset oseb je zaprtih, shodi v vsem okraju prepovedani.

Dunaj, 2. marca. Pri žrebanju dunajskih komunalnih srečk je zagleda prvi dobitek serija 941, št. 68.

Budimpešta, 2. marca. Bivši kraljev komisar Nyiri je dobil 8 tednov dopusta, major Jananšek 4 tedna dopusta. Nyiri odpotuje na Dunaj.

Budimpešta, 2. marca. Vsled prepovedi kolportaže časopisov je na Ogrskem 10 000 oseb brez kruha. Koalicijsko časo-

pisje napada socialne demokracijo, ker se ne zgane in očita socialni demokraciji, da je ta proletarijat izdala.

Budimpešta, 2. marca. Fejervary je pri avdienciji na Dunaju govoril tudi o preustroji ministrstva. Največ težkoč je pri tem, kdo prevzame finančno ministrstvo. Ko se najde pripravna oseba, bo baron Fejervary prevzel notranje ministrstvo.

Peterburg, 2. marca. Tu je umrl znani ogrski slikar Mihael Zichy.

Jekaterinoslav, 2. marca. V neki tukajšnji trgovini, katere lastnik včeraj nekemu anarhistu ni hotel dati denarja, je eksplodirala bomba. Skoda je velika. Eden uslužbenec je ubit.

London, 2. marca. V spodnji zbornici je bil sprejet predlog, da se status angleških mornarjev zviša na 129 000

London, 2. marca. Kralj Elvard se odzove vabilu cesarja Franca Jožefa, naj prisostvuje letošnjega maja vojaškim vajam v avstrijski Šleziji. Tudi nemški cesar je obljubil, da pride. Tako se s posredovanjem avstr. cesarja sestaneta nemški cesar in angleški kralj.

Sangaj, 2. marca. „Nord Kina Herald“ javlja, da je kitajska cesarica nevarno bolana.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Das	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Mebo	Podvin v 34. urah v mm.
1	9. zveč.	734.1	3.5	sl. jug	obl.	0.3
2	7. zjutr.	733.0	0.0	sl. svzh.	pol obl.	
	2. pop.	732.7	9.7	sr. zah	obl.	

Srednja včerajšnja temp. 3.5°, norm. 1.4°.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob nenadni smrti našega ljubljene-
nega soproga, ožir. očeta in svaka, gos-
poda
469

Fran S. Baraga

slikarski mojster

in za premnogobrojno spremstvo zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem, so-
sedom ter vsem skupaj. Iskrena hvala.

Ljubljana, 2. marca 1906

Ema Baraga roj. Štaral.

Globin

je najboljšje in najfinejše
čistilno sredstvo.

Že

Po želji pošiljam blago na izbero tudi brez povzeta.

za gld. 3.80

najmodernejše dolge jopice (ranglans) in paletoti z baržunastim ovratnikom ter obrobijene z baržunom.

za gld. 1.50

temu primerna suknena krila moderne oblike.

za gld. 4.20

damski kostum iz sukna v elegantni obliki.

Največja izbira konfekcije

za gospode dame in otroke

od enostavne do nufinejše izvedbe

po čudovito nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

Borzna poročila. Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 28. februarja 1906.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.95	100.15
4% srebrna renta	99.90	100.10
4% avstrijska krona renta	100.05	100.25
4% zлата renta	118.10	118.80
4% ogrska krona	95.10	95.30
4% zлата	118.50	118.70
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.10
4% posojila mesta Spljet	100.65	101.65
4% Zader	100.00	100.00
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.35	101.35
4% češka dež. banka k. o.	100.00	100.20
4% z. o.	100.15	100.25
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.35	101.35
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.30	107.30
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.00	100.10
4% hip. banke	100.00	100.40
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.50	101.50
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.00
4% prior. dol. žel.	99.50	100.00
3% juž. žel. kup. 1/1.	316.00	318.00
4% avstr. pos. za žel. p. o.	101.00	102.00

Srečke.		
Srečke od 1. 1860 1/2	195.50	197.59
1864	289.00	290.00
tizske	168.75	160.75
zem. kreditne I. emisije	291.25	301.25
II.	295.00	305.00
ogr. hip. banke	260.00	267.00
srbske á frs. 100.00	100.00	108.00
turške	149.60	150.60
Basilika	25.00	27.00
Kreditne	474.00	483.50
Inomoške	79.00	85.00
Krakovske	91.00	99.00
Ljubljanske	60.00	68.00
Avstr. rud. križa	51.50	53.50
Ogr.	32.75	34.75
Rudolfove	58.00	64.00
Salcburške	71.50	77.50
Dunajske kom.	534.00	544.00

Delnice.		
Južne železnice	126.25	127.25
Državne železnice	672.00	673.00
Avstr. ogrske bančne delnice	1633.00	1643.00
Avstr. kreditne banke	667.75	668.75
Ogrske	786.00	787.00
Zivnostenske	246.00	248.50
Premogokop v Mostu (Brüx)	660.00	668.00
Alpinske montan	538.25	539.25
Praške žel. indr. družbe	2627.00	2637.00
Rima-Murányi	538.75	539.75
Trbovljske premog. družbe	272.00	275.00
Avstr. orožne tovr. družbe	564.00	567.00
Češke sladkorne družbe	157.00	160.00

Valute.		
C. kr. cekin	11.35	11.39
20 franki	19.11	19.14
20 marke	23.49	23.56
Severeigns	23.95	24.03
Marke	117.30	117.50
Laški bankovci	95.60	95.85
Rubli	251.25	252.25
Dolarji	4.84	5.00

1164 51—39

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši »Kmetke posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«.

K volitvam v trgovsko in obrtno zbornico.

Iz Trate v poljanski dolini se nam piše:

„Slovenski Narod“ prinaša skozi celo leto takozvane „pustne“ in „aprilove“ novice, ne čudimo se, ako zdaj v pustnih dneh, ko njegov glavni urednik spi, prinese kako prav „predpustno“. O volitvi v trgovsko in obrtno zbornico poročam iz Gorenje vasi sledeče:

„Klerikalci so tudi pri nas agitirali na vse pretege. Že tri dni prej, predno so prišle glasovnice, so popraševali in letali za njimi. Slaboglasni „Barbarci“ v Gorenji vasi, ki je bil zaradi tatvine rib, že večkrat kaznovan, je kupil glas od „Oblakovce“ v Gorenji vasi za 2 gld.

Fajmošter Cebašek je kar naravnost zahteval, da so mu morali glasovnice v farovž nositi. Lužar je kar begal od hiše do hiše.

Tudi slavna c. kr. pošta je bila v njih službi. Bepasti poštni sel v Gorenji vasi je dostavljal glasovnice po okolici, jih zopet nazaj pobiral in jih nosil v farovž. Na ta način je pobral in dobil večino glasovnic.

To je infamija prve vrste. Vse je delalo združeno, farovž in c. kr. pošta. Kdo bo pa taki c. kr. pošti še kaj zaupal? Takim lumparijam se mora konec narediti. Takim poštam je dati strog ukaz, podobne uslužbenke pa iz službe odpustiti.

Od Slovenske Ljudske Stranke se je res vršila povsem poštena agitacija. Debela laž pa je, da bi bil „Barbarci“ kupil glas za 2 gld. od „Oblakovce“ v Gorenji vasi. To je bila le neka medsebojna „stava“, ki jo je liberalni dopisnik vedoma obrnil kot kupnino glasovnice.

To „Narodove“ laž je takoj začela preiskavati tukajšna slavna c. kr. žandarmerija, katere preiskava je odločno pokazala, da je to sama debela predpustna laž „Slovenskega Naroda“. G. župnik Cebašek ni za glasovnico nikoga s silo pritiskal, ampak le prosil in opozarjal na pošteno stvar.

C. kr. pošta o kakšni agitaciji morda še vedela ni.

Poznamo dobre c. kr. poštarice gospodično Dorotejo Klobovs, da za take namene pošte nikomur izrabljati ne pusti. Ona je v svojem poklicu vestna, da jo zamoremo marsikateri pošti postaviti v lep izgled. Poštni sel se je vedel čisto pravilno; on svoje službo izvršuje bolj vestno kot sel iz liberalne hiše. Toliko za danes. Sicer pa bodi povedano, da ta zadeva s tem še ni popolnoma končana.

„Gorenjec“ je prinesel iz cele doline novice po „Narodovem“ tonu. Vemo pa da ima „Gorenjec“ dopisnik glavo na krivem „štilu“, in se mu včasih kaka reč krivo vidi, radi tega ni vreden odgovora.

C. kr. žandarmeriji priporočamo, da naj ob priliki poskrbi, koliko časa so zvečer odprte gostilne, in ali se vsak ples vrši z oblastvenim dovoljenjem. Ker so za vse to državni zakoni, upamo da bo slavna c. kr. žandarmerija to upoštevala, ker tudi „živi od države“.

Izjava.

„Slov. Narod“ je o meni priušel lažnivo novico, da sem od „Oblakovce“ v Gorenji vasi kupil glas za volitev v trgovsko in obrtno zbornico za 2 gld. Ako „Narodov“ dopisnik te grde laži ne prekliča, imenujem ga grdega lažnjivca in obrekovalca.

V Gorenji vasi, dne 1. marca 1906.

Matevž Inglič.

Koralni kurz v Gorici.

Od 20. do vštete 23. februarja se je vršil v Gorici kurz za duhovnike in organiste zlasti v ta namen, da se priuče tradicionalnemu koralu. Kurz je sklical presv. gosp. novomeňovani knez nadškof dr. Fr. Sedej, bivši prisednik Cec. društva za gorško nadškofijo, vnet, neutrujen sodelavec za povzdigo cerkvene glasbe.

Kurz je bil jako dobro obiskan: vseh udeležencev je bilo krog petdeset, ki so z veliko pazljivostjo in vztrajnostjo poslušali predavanja in se tudi praktično učili v cerkveni glasbi. Poučevali so sledeči gospodje: g. stolni koralist Fr. Trop iz Maribora in g. kaplan Fr. Kimevec koral, g. nadučitelj D. Fajgelj iz Gorice orgle, g. župnik I. Kokošar metodiko petja, harmonijo in kontrapunkt, gosp. P. Aleksander Vavpotič liturgijo.

Vsa predavanja so bila zanimiva in živahna, saj so bile učiteljske moči izbrane kar moč najboljše; posebno smo še občudovali lepi, sonorni glas g. Topa, ki je poslušavce kar elektriziral.

Uspehi kurza so, kakor se zdi, jako dobri, udeleženci so zlasti v koralu pridobili toliko, da so prav dobro izvajali slovesne vespere in posebno še lepo slovesno črno mase, ki je daroval presvetli knez nadškof sam. Obenem so se naučili razne druge koralne speve, ki jih duhovnik in organist najbolj potrebuje, izolikal so estetični okus zlasti glede koral, ponovili na kratko harmonijo in najvažnejše stvari iz kontrapunkta, tudi glede poučevanja petja so se jim odprla nova pota pa iz liturgije so izpoznali najvažnejše določbe glede cerkvene glasbe.

Otvoril pa tudi sklenil je kurz presv. g. knez nadškof g. Francišek Sedej, ki je z vneto besedo pozivljali udeležence, naj po začetnem petju delujejo z lepim petjem v čast božje in zveličanje bližnjega. Obljubil je tudi, da bo storil, kar mogoče, da se žalostni stan organistov čimprej zboljša. Za spomin je razdelil med udeležence koralne knjige, ki so se rabile pri kurzu, za kar bodi Presvetlemu najtoplejša hvala!

Z zavestjo, da je seme padlo v dobro zemljo, smo se razšli: naj bi to seme tudi vzraslo in redilo stotere sadove!

Iz slovanskega sveta.

sl Veliko tovarno cementa zgradi v Bakru dovška tovarna cementa. Izdelke bodo izvažali v Egipt, Sudan in južno Afriko.

sl Umrli je v Zagrebu fml. Danijel vitez Grivič.

sl Tuberkuloza v Belgradu. Menda največ tuberkuloznih ljudi ima Belgrad. Po proračunu jih je umrlo zato boleznijo l. 1901 624, 1902 647, 1903 632, 194 645 in l. 1905 579.

sl Zidanje osnovnih šol na Bolgarskem. Bolgarsko ministristvo presvete je izdalo naredbe, v kateri so za znakovane občine, ki morajo zidati osnovne šole. Skupaj jih je 453. V slučaju, da nimajo same denarja, lahko debe posojilo pri poljedelski banki.

sl Nova sekta na Poljskem. Brzojavke in dopisi prinašajo iz Varšave senzačna poročila o novi sekti, ki se v zadnjem času zelo hitro razširja v guberniji varšavski, lubelski in plocki. Privrženci te sekte se imenujejo „marjaviti“, ljudstvo pa jih sove „mankietniki“, zavolj tega, ker „marjaviti“ ne nosijo „mankietov“ (manšet). Marjaviti ne priznavajo škofov za svoje predstojnike, ampak samo papeža. 11 katoških duhovnikov, ki so pristali te sekte, je bilo te dni suspendiranih. Nova sekta je nevarna, ker preprečemu ljudstvu ugaja zunanje izredno ascetično življenje njenih privržencev. Marjaviti med drugim učijo, da je treba oprostiti ljudstvo izpod vlade antikrista, ki je že prišel na svet itd. Posebno pa častijo Mater božjo vedne pomoči. Največ marjavitov se nahaja v župniji ceglowski (okraj novominski), sektanti se med seboj imenujejo „brate“ in „sestre“ in agitirajo od vasi do vasi. Ta teden se bode vršil shod duhovnikov propagatorjev v Ceglou. Duša sekta je neka Klara Kozlovska v Plocku, pri kateri se sektanti zbirajo. Sektanti jo smatrajo za „svetnico“ in „neomadeževano“, iz katere se je porodil, ali pa se šele bo

porodil antikrist... Kozlovska ima večkrat vizije, o katerih sektanti trde, da so „božja navdihnenja“. Bolj trezni ljudje pa pravijo o teh vizijah, da so le navadno halucinacije. Varšavski nadškof je 21. svečana izdal pastirski list, v katerem svari vernike pred marjaviti. Ruska vlada je prej popolnoma prezirala gibanje novih sektantov, sedaj pa, ko vidi, da soc. demokratje zlorablja sekte v svoje namene, je začela na nove sekte ostro pritiskavati. Soc. demokratiji seveda taka sekta pride kakor nalašč.

sl Stevilo delavcev brez dela v Peterburgu znaša blizu 3000. Po sebnih dobrotah odbor je prej odprl 8 brezplačnih kuhinj za gladujoče; vsaka kuhinja je razdelila na dan 4500 porcij. Razun tega je bilo za stradujoče razdeljeno 14000 rub. Sedaj pa so denarna sredstva dobrotelne odbora izčrpana, tako da more deliti na dan samo 1600 porcij. Zbog tega so se razmere stradalajočih shujšale. Zdravniki so že konstatirali nekoliko slučajev legara vsled lakote.

sl Obširni življenjepisi Leva Nikol. Tolstega bode izdal P. Birjukov, ki sedaj živi blizu Geneve. Življenjepisi bode izšel v treh zvezkih. Prvi zvezek, ki opisuje mlada leta Tolstega, vojaško službo, njegovo socialno in vzgojslovno delovanje, se že tiska in izide meseca majnika. Ob istem času bode tudi izšel prevod tega zvezka v vseh večjih evropskih jezikih. Drugi in tretji zvezek se pripravljata k tisku in izideta prihodnje leto. Pri sestavljanju tega življenjepisa sodeluje sam Lev Nik. Tolstoj.

sl Narodno-gospodarsko delo poljskih Poljakov. Te dni se je vršilo v Poznanju zborovanje vseh poljskih gospodarskih društev, ki so v blagor Poljakov na Pruskem. Vsa poljska gospodarska društva v Prusiji delujoča so združena v osrednji zvezi („Zwiazek“). Leta 1904 je bilo pri zvezi 149 društev, lani je bilo ustanovljeno 33 novih društev. Najstarejše društvo je obrtniška banka v Poznanju, ki je bila ustanovljena že l. 1861. Cela zveza razpolaga z glavnico 17 milijonov mark; vloge znašajo 70 milijonov mark. Zveza v obče deluje s kapitalom 100 milijonov mark. Duša in organizator zveze v Poznanju je prelat Wawrzyniak, v zahodni Prusiji pa dr. Rzepnikowski. Pruska vlada dela delovanju zveze razne zapreke; tako n. pr. lani v jeseni ni mogla zveza imeti svojega letnega zborovanja, ker tega policija ni dovolila. Navzlic temu pa vendar zveza zelo sijajno napreduje.

sl Shod čeških mest namerava prirediti glava čeških mest — Praga. Na shodu se bode razpravljalo vprašanje o samoupravi mest, o reformi občinskega reda itd.

sl Ameriški dopisnik v Makedoniji izginil. Iz Carigrada se brzojavlja: Poslaništvo ameriških Zedinjenih držav je izvedelo, da g. Seniksej, dopisnik new yorškega lista „Evenig Post“ od 16. svečana je izginil brez sledu. Dopisnik je potoval po Makedoniji ter je znanstveno proučeval. Sredi meseca januarja je bil še v Vodeou. Misli se, da je bil umorjen.

sl Eliza Orzeszkowa, slavna poljska pisateljica, katere spisi se prevajajo v vse evropske jezike, bode letos v juniju obhajala štiridesetletnico svojega književnega delovanja. Poljaki se pripravljajo to štiridesetletnico zelo slovesno obhajati.

sl Shod rusinskega ženstva. Rusinsko ženstvo je imelo te dni v Lvovu shod, katerega so je udeležilo več nego 200 žensk. Sprejeli sta se dve resoluciji: v prvi rusinsko ženstvo zahteva isto volivno pravico, kakršno imajo moški, v drugi protestira zoper preziranje ženstva pri sedanjih volivnih reformih ter se poteguje za aktivno volivno pravico privseh državnih, krajnih in avtonomnih zastopih.

sl Maksim Gorki je prišel 28. febr. v Berlin.

sl Hrvaško gledališče. F. A. Subert, bivši ravnatelj „Narodnega divadla“ v Pragi je pozvan v Zagreb, da prevzame tam upravo hrvaškega gledališča.

sl Veliko tovarno sladkorja zgrade v Plovdivu. Belgari upajo, da tako ne bo treba več uvažati tujega sladkorja v Bolgarijo.

sl »Novi Pokret« je ime listu, katerega se pričeli izdajati srbski zarotniki v Belgradu. Urednik lista je neki major, ki je ravnatelj stopil v pokoj.

sl Iz Peterburga se poroča: Ako bode vlada dovolila, ustanovila se bode v Peterburgu presta univerza. Oglašilo se je že 23 lektorjev iz stroke matematičnega znanstva, 12 pravnikov, 14 Rumanistov in 15 prirodoslovcev.

Darovi.

Poslani našemu upravništvu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Nabral postiljon na mednarodni maskaradi čisti skupiček za prodane razglednice K 130; g. Peter Majdič iz Jarše Mengeš, namesto venca na grob Ivana Majdiča 10 K; g. Saje Mihael, duh. svetnik v Stangi 2 K.

V ponedeljek se je oženil Jakob Potočnik od Sv. Urbana s Marijo Mašec od Sv. Bolfenka. Poročil njiju je P. Pavel Potočnik, brat ženinov. Na gostiji se je nabralo pri dražbi purana za Ciril Metodovo družbo K 1068.

Darovi za „Pripraviški dom“. XXIII. izkaz.

Darovali so p. n. gospodje: Črne Leop. 5 K; Malenšek Mart. K 480; Petrič Mat., učit. v pok. 5 K; Demšar Jos. 3 K; Gerkman Fr. 4 K; Brence Jan. 2 K; Mekinec Fr. 13 K; Knific Jos. K 160; Smrekar Jos. 2 K; Pavlič Fr. 8 K; Kepec Fr. K 430; nekdo II. 40 K; Mlakar Ivan 2 K; Smrekar Janez 20 K; Kukulj Anton 10 K; Oblak Ivan K 240; dr. Marinko Josip 5 K; Ferjančič Franc 2 K; Boncelj Fr. K 180; Zupan Simon 10 K; Bavdek Hel. 2 K; Schweiger Fr. K 460; Abram Ant. 3 K; Hybásek Vojtech 2 K; Vovko Fr. 2 K; dr. J. Zore, genar. pref. 2 K; Mervec Jan. 2 K; Jemec Ant. 2 K; Križaj Nik. 2 K; Koblar Ant. 2 K; Primožič Jernej K 240; Teran Janez 2 K; Azman Andrej 2 K; Schfirer Avg. 2 K; König J. K 240; Bester Janez 2 K; Tavcar Miha, č. kan. 20 K; Vrankar Josip 2 K; Kunauer Jan. K 240; Pfajfar Jan. 2 K; Grain Mat. K 240; Rudolf Alojz K 240; prel. Rozman Jan. 2 K; Renier J. 2 K; Žužek Simon 5 K; Potočnik Jos. K 180; Topolnik Ivan 2 K; Sitar Valentin K 240; Mlakar Janko 2 K; Poljak Martin 2 K; Majcen Jož 2 K; dr. Gnidovec Jan. 2 K; Pokorn Fr. 2 K; Zupan Ivan 2 K; Bulovec Miha 10 K; Saksar Ivan 2 K; Repolusk Frid. 2 K; Jelšnik Ivan 2 K; Pipan Andrej K 240; Traven Ivan K 240; Dovnik Fr. 2 K; Čuk Kar. 2 K; Kavčič Jak. 2 K; Možina Jan. 5 K; Šoba Alojzij 2 K; Ahacič Matej 2 K; Bernik Fr. K 220; Podboj Ivan 2 K; Šelih J. K 240; Lendovšek Mih. 2 K; Bizjan Jan. 2 K; Irgl Fr. 2 K; Psunder Ferd. 2 K; Dovnik Fr. 2 K; Plevanč Ivan 2 K; Kadunc Mat. 2 K; Varl Tom. K 240; Neimenovan dobrotnik 4000 K; Zaplotnik Ign. 2 K; Lesar Jan. 2 K; Simenec Andrej 2 K; Mervec Jan. 2 K; Trček Mih. K 420; dr. Jerše Jos. 2 K; Pfajfar Ant. K 240; Povše Fr. kan. 2 K; Stenovec Ant. 5 K; Raktelj Rud. 2 K; Demšar Jož. 2 K; Finžgar Fr. 2 K; Matjan J. 2 K; Brulec Fr. 2 K; Remskar Val. 2 K; Zelnik Jož. 2 K; dr. Fr. Peme 2 K; Skulj Fr. 2 K; Podbevšek Jan. 2 K; Ulčnik Mat. 2 K; Lončarič Jos. 2 K; Brezovar Jan. 2 K; Stegenšek Avg. 2 K; Hribovšek Kar. kan. 2 K; Pavlin Andrej 2 K; Čadež Ant. 2 K; Soukup Ivan 2 K; Perko Ivan 2 K; „Priatelj“ b K; Stazinski Nik. 2 K; Kolar Mat. 2 K; Rihar Leop. 2 K; Zupančič Jernej 2 K; Rebol Blaž 2 K. — Tem in vsem drugim dobrotnikom, ki so se z manjšimi prispevki spomnili našega društva, se pristočno zahvaljuje društ. odbor.

Zelodec prebavlja in čisti.

Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napenjati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšnjih lekarnah. 431 (7—6) a

2291 77

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

ESKOMPOT IN KASNO MENLO. 229

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

JKS Borkna naročila. 228

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzigla.

Promet s čeki in nakaznicami.

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Mosti ulica 17, Žitkov, Husova ulica 37, Brno, Veliki trg 10, Baden, Glavni trg 4, Češka Liza, Češka kamnica, Moravski Zumberg, Schillerjeva cesta 3, Mülling, Fran. Josipa trg 9, Novi Jičín, Črna cesta 8, Plzeň in Brilava.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogal Rennweg), IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XXI. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 67 150—21

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 12,000.000. Reser. zaklad K 5,000.000.

Najkulantnejši

nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrebanih zastavnih in obilgacij, srečk in kuponov.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Pripovedne zbirke:

Andrejškov Jože — Pripovedni spisi —:

- I. Črtice iz življenja na kmetih. K —'40.
- II. Matevž Klander. — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Koščenina. K —'40.
- III. Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. K —'40.
- IV. Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi. — Spomin na Dubrovnik. — Dambaški zvon. K —'40.
- V. Žalost in veselje. K 1'05.
- VI. Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. K —'40.
- VII. Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. K —'40.
- VIII. Emanek, lovčev sin. — Berač. K —'40.

Josip Jurčič, Zbrani spisi:

- I. Deseti brat. K 1'40, vezano K 2'20.
- II. Jurij Kozjak. — Spomini na deda. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Spomini starega Slovenca francoskega vojščaka. K 1'40, vezano K 2'20.
- III. Domen. — Juri Kobila. — Dva prijatelja. — Vrbani Smukova ženitev. — Golida. — Kozlovska sodba v Višnji Gori. K 1'40, vezano K 2'20.
- IV. Tihotapec. — Grad Rojinec. — Klosterski zolnir. — Dva brata. K 1'40, vezano K 2'20.
- V. Hči mestnega sodnika. — Nemški valpet. — Sin kmetijskega cesarja. — Lipe. — Pipa tobaka. — V vojni krajini. K 1'40, vezano K 2'20.
- VI. Sosedov sin. — Moč in pravica. — Telečja pečenka. — Bojim se te. — Ponarejeni bankovci. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — Črta iz življenja političnega agitatorja. K 1'40, vezano K 2'20.
- IX. Doktor Zober. — Med dvema stoloma. K 1'40, vezano K 2'20.
- X. Rokovnjači. — Moj prijatelj Jamralec. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. K 1'40, vezano K 2'20.
- XI. Tugomer. — Berite Novice. — Veronika Deseniška. Pripovedne pesni. K 1'40, vezano K 2'20.

Kalan, Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

- Vsak zvezek K —'50; dobé se še zvezki:
- IV. (Simbaloba. Srečna pomota. Kjer ni Boga ni sreče. Žgati hlebec. Zviti Lipe. Svetinja. Stari gospod. Bog je. In vendar. Kozarček. Jakobinska nevesta. Nesrečne šlapke.)
 - V. (Znamenje. Na breznu. Angelj pri prvem sv. Obhajilu. Trd lešnik — zlato jedro. Ropar. Upor Moti — Gedža. Od smrti vstal. Prah in pepel. Beračica-grofica. Srce. Zvest pastir. Pri kapelici. V smrtni nevarnosti. Daritev v katakombah.)
 - IV. (Hvaležnost sveta. Glas gospodov. Slika brata Angelika. Med nihilisti-zarotniki. K Očetu. Vse pride na dan. Lurd. Na sveti večer. Osodepolna polunočnica. Dva junaka. Kje je brod. Tvoje srce pa bo meč presunil. Slovo. Kriz — drevo življenja. Greh in pokora.)
 - X. (Zadnji nasmehljaj. Zadnji šopek. Krvavo preganjanje Armencev. Skrinjar in njegov hlapec. Ljubo doma. Dobro zdravilo. Francin: In vendar se povrne. Materina ljubezen. Prstan. Sirota v ječi. Vaški skupuh. Atoški menih.)
 - XI. (Zgrešeni poklic. Očetova kletev. Ilhova gomila. V svet. Vse pride na dan. Reva. Na veliko soboto. Babičina krava. Za domovino ali za brata. Dolg. Strgani čevlji. Sajovec in nadškof. Plačuj hudo z dobrim. Plačuj hudo z dobrim. Stara mati. Socijalist. Očetova poslednja volja. Sveta noč. Bog ne plačuje vsake sote. Človek obrača. Bog obrne.)

Kržič, Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.

- I. do III. del po K —'70.
- Kržič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letnik 1894 do 1902, vezan po K 3'30.
- Kržič, Vrtec, letnik 1903 K 3'70.
- " " " 1904 K 4'30.
- " " " 1905 K 4'30.
- Angelček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Letnik I. do X. po 95 vin.
- Kržič, Angelček. Letnik XI. do XII. po K 1'15.
- Levstikov zbrani spisi uredil Francišek Levce. 5 zvezkov K 2'42.

Mladinska knjižnica. Povesti:

- I. Brinar, Medvedji lov — Čukova gostija. Trdo vezano K —'90.
- II. Trošt, Na rakovo nogo. Trdo vezano K —'90.

Spillmannove povesti:

- I. zvezek: Ljubite svoje sovražnike. Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji (samo še platno vezano K —'95).
- II. Maron, Krščanski deček z Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzihi. K —'45, vezano K —'65.
- III. Marijina otroka. Povest iz kavkaških gora. K —'45, vezano K —'65.
- IV. Praški Judek. Povest K —'45, vezano K —'65.

Šmida Kristofa — spisi.

- I. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček. Posl. P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- II. Jozafat, kraljevi sin Indije. Posl. P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan 70, trdo 90 v.
- III. Pridni Janezek in hudobni Mihec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 90 v, trdo K 1'10.
- IV. Kanarček, Kresnica, Kapelica v gozdu. Posl. P. Hugolin Sattner. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- V. Slavček. — Nema deklica. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 50, trdo 70 v.
- VI. Ferdinand. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70 v, trdo 90 v.
- VII. Jagnje. — Starček z gore. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 80, trdo K 1'—.

VIII. Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina). Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.

IX. Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.

X. Ludovik, mladi izseljenec. Posl. P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 70, trdo 90 v.

XI. Najboljša dedščina. — Leseni križ. Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan 50, trdo 70 v.

XII. Roza Jelodvorska. — Izdalo Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani. Mehko vezan 70, trdo 90 v.

XIII. Sveti večer. Posl. Fr. Salezij. Mehko vezan 70 vin., trdo 90 vin.

XIV. Povodnji. — Kartuzijanski samostan. — Posl. Fran Salezij. Broš. 70 vin., vez. 90 vin.

Igrokazi:

Finčgar, Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih. K 1'50.

Jurčič — Govekar, Rokovnjači. Narodna igra v petih dejanjih. Broš. K —'90.

Zbirka ljudskih iger. Vsak snopič K —'90. I. snopič (2. natis.) Vsebine: 1. Pravica se je izkazala. Burka v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 2. Zamujeni vlak. Šaloigra v petih prizorih. Samo moške uloge. 3. Lurška pastarica. Igrokaz v petih dejanjih. Samo ženske uloge. — II. snopič. Vsebine: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. Samo moške uloge. 2. Kmet-Herod. Burka v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 3. Župan Sardamski. Veseloigra v treh dejanjih. Samo moške uloge. 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih. Samo ženske uloge. — III. snopič. Vsebine: 1. Mlini pod zemljo. Igra v petih dejanjih. Samo moške uloge. 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. Samo moške uloge. 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. Samo ženske uloge. — IV. snopič. Vsebine: 1. Doktor Veznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 2. Vaški skupuh. Igrokaz v treh dejanjih. Samo moške uloge. 2. Novi zvon na Krtini. Igrokaz v dveh dejanjih. Samo moške uloge. 4. Zakleta soba v gostilni „pri zlati goski“. Predpustna burka v enem dejanju. Samo ženske uloge.

Zgodovinske in druge večje povesti:

Bedének, Od pluga do krone. Zgodovinski roman iz minulega stoletja. K 2'20, vezano K 3'10.

Kočevar, Milinarjev Janez slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. K —'90.

Meško, Ob tihih večerih. K 3'70.

Pellico, Moje Ječe. Povest K —'80.

Sienkiewicz, Brez dogme. Roman. K 3'30, vezano K 4'60.

Sienkiewicz, Mali vitez Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. 3 zvezki K 7'30.

Sienkiewicz, Rodbina Polaneških. Roman. 3 zvezki K 10'30.

Sienkiewicz, Z ognjem in mečem. Historičen roman. 4 deli K 4'80, vezano v dveh zvezkih K 6'80.

Sienkiewicz, Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. K 5'50, vezano K 7'60.

Sienkiewicz, Quo vadis? Roman iz Neronove dobe. K 3'30, vezano K 5'10.

Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. knjiga K 3'90.

Spillmann, Žrtve spovedne molčečnosti. Povest po resnični dogodbi. K 2'10.

Stowe-Malavašič, Strijc Tomova kočja ali življenja zamorcev v robnih državah svobodne severne Amerike. Kart. K 1'50.

Sfelenik, Kristof Kolumb ali odkritje Amerike. Zgodovinski roman. K —'90.

Drugo pripovedno berilo:

Lasserre, Lurška Mati Božja. K 1'45.

Merhar, Marjetice nabrane nežni mladini K —'75, kartonirano K —'95.

Orehok, Za resnico. Spisali slovenski bogoslovci. K 5'35, vezano K 5'35.

Vrhovnik, Sv. Ahacij s tovariši mučenci, kranjske dežele pomočnik. K —'35.

Krajše povesti:

Basnigoj, Zaroka o polnoči. K —'40.

Bedének, Solnce in senca. Povest. K —'40.

Brežovnik, Šaljivi Slovenec. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. K 1'70.

Cegnar, Babica. 2 sešitka K 1'30.

Cigler, Sreča v nesreči. K —'74.

Cigler, Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov, francoskih vojakov. K —'70.

Cigler, Kortonica koroška deklica. K —'70.

Hoffmann, Bog pomaga. Povest, karton. K —'90.

Hoffmann, Peter Prostak. Povest, karton. K —'90.

Hoffmann, Kar Bog stori, vse prav stori. Povest, karton. K —'90.

Hoffmann, Kako vzgaja usoda. Povest. K —'90.

Hoffmann, Čas je zlato ali od uboštva do bogastva. Povest. K —'82.

Keller, Prst božji ali izgledi božjih kazni, oziroma slučajji, ki niso slučajji. 2 zvezka K —'90.

Koder, V gorskem zakotju. Povest. K —'40.

Kosi, Sto narodnih legend. Slovenski mladini in preprostemu ljudstvu v pouk in zabavo. Trdo vezano K 1'30.

Lesar, Perpetua ali afrikanški mučenci. K 1'30, trdo vezano K 1'50.

Parapat, Robinson tarši. Njegove vožnje in čudovite dogodbe. K 1'30, trdo vezano K 1'50.

Malavašič, Oče naš. Povest za krščansko mladost in krščansko ljudstvo, karton. K 1'35.

Mayr, Mučenci. Starokrščanska povest. K 1'05.

Sienkiewicz-Miklavc, Za kruhom. Povest. K —'40.

Tomšič, Peter Rokodeliš. K —'50.

Trošt, Pri stricu. Povest. K —'95.

Trstenjak, V delu je rešitev. Poučna povest. K —'70.

Vononir-Križan, Svitoslav. Povest. K —'40.

Zakrajšek, Oglénica ali hudobija in nedolžnost. Povest. K —'70.

Zupančič, Fabijola ali cerkev v katakombah. Po kardinalu M. Wisemanu. K 1'30, vezano K 1'50.

Poezija:

Baumbach-Funtek, Zlatorog. Elegančno vezano. K 4'20.

Gangl, Iz luči in teme. Vezano K 1'35.

Gregorčič, Poezije. I. zvezek K 2'13, vezan K 3'13.

Isto II. " " 2'13, " " 3'33.

Isto III. " " vezan K 4'13.

Gregorčič, Svetopisemska knjiga Job in psalm 118. Vezano K 2'85.

Pesjakova, Vijolice. Pesmi za mladost. K 1'15.

Prešeren dr. France, Poezije. Uredil L. Pintar. K 1'10.

Szpanko Silvin, V mladem jutru. K 1'60, vezano K 2'35.

Zupančič, Pisanice. Pesmi za mladino. Vezano K —'90.

Zemljepis in zgodovina:

Alešovec, Vojska na Turškem od leta 1875 do konca l. 1878. Začetek ustaje v Hercegovini, vojska Srbov, Črnogorcev in Rusov s Turčijo, zasedba Bosne in Hercegovine po slavni avstrijski armadi. K —'82.

Dimnik, Avstrijski junaki. S 17 podobami. K 1'60.

Majar, Odkritje Amerike. Poučno zabavna knjiga v treh delih, o Kolumbu, Kortesu in Pizaru. Trdo vezano K 2'20.

Maier, Učne slike iz zemljepisa. Avstrija. Podrobni učni načrti. K 1'60.

Maier, Učne slike iz prirodoslovja za III., IV. in V. razred. (Podrobni učni načrti.) K 2'70.

Molek, General Lavdon, oče vojakov imenovan. K —'70.

Perne, Trstenik. Prispevek k zgodovini župnij v ljubljanski škofiji. K —'97.

Vrhovec, Zemljepis za prvi gimnazijski razred. K 1'30.

Vrhovec, Zgodovinske povesti za meščanske šole. I. do III. stopnja, kartonirano à K 1'10.

Poučni spisi za mnogo-vrstno praktično porabo:

Bele, Viničarjev kašipot. Navod, kako vinograde na novo zasajati in kako jih obdelovati. K —'60.

Bele, Trtna uš in trtojeja. Navod, kako se je mogoče vključiti trtni uši s trtojejo uspešno bavit. K —'90.

Bleiweis-Trsteniški, Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. K 1'70.

Bleiweis, Nauk, kako pomagati živini ob porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. K 1'10, vezano K 1'30.

Funtek, Obrtno spise. K 1'40.

Kalan, Eočetek protialkoholnega gibanja na Slovenskem. K —'56.

Kralj, Obrtni red. Zbirka in razlaga najvažnejših obrtnih zakonov, ukazov in razsodb upravnega sodišča. K 2'25, vezano K 3'85.

Kneipp-Podgorc, Domači zdravnik. K 1'30, vezano K 1'50.

Krek, Socijalizem. K 5'75, vezano K 6'75.

Mali vseznalec ali zbirka lahko izpeljivih poizkusov iz fizike, mehanike, aritmetike in glumarstva, smešnic in zastavic z navodom o punktiranju ali geomanciji. K —'66.

Navodilo za spisovanje raznih pisem in opravičnih listov. Z mnogimi vzorci. K 1'80, vezano K 2'20.

Pečjak, Stoletna pratika dvajsetega stoletja 1901 — 2000. K 1'40, trdo vezano K 1'90.

Premru, Dialoghi, laški, nemški in slovenski pogovori. Broš. K 2'20.

Računar, hitri, z ozirom na sedanjí denar po kronski veljavi in na metersko mero in vago, vezano K —'90.

Romih, Obrtno knjigovodstvo s kratkim poukom o menicah. Učna knjiga za obrtne načeljalne šole, ob enem priročna knjiga za obrtnike. K 1'80.

Schweitzer, Naš društveni in shodni zakon. K 1'15.

Smolnikar, Poročilo o I. shodu katol. slovenskih nepolitiških društev. K 1'65.

Strupl, Živinozdravništvo ali nauk o spoznanju in ozdravljanju vnanjih in notranjih bolezni. K 3'90, vezano K 4'40.

Štraki, Obrednik za organiste. Vezano K 1'60.

Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod. K 1'15.

Razne povesti za mladino in ljudstvo:

Vsak sešitek po 45 vinarjev: Črni bratje. — S prestola na morišče. — Leban 100 beril za otroke. — Vrtomirov prstan. — Feldmaršal grof Radecki. — Mirko Poštenjakovič. — Venček pravljic in pripovedk. — Pri Vrbovčevem Groglu. — Lažjivi Kljukec. — Močni baron Ravbar. — Izdajalca domovine. — Tiun-Ling, kitajski morsk razbojnik. — Najdenček. — Maksimilijan I. cesar mehičanski. — Vstajenje. — Knez črni Jurij. — Repoštev. — Pod turškim jarmom. — Hildegarda. — Naselnikova hči. — Nikolaj Zrinjski. — Hirlanda. — Kako je izginil gojzd. — Jama nad Dobrušo. — Doma in na tujem. — Potovanje v Liliput. — Hubad pripovedke I. — Hubad pripovedke II. — Narodne pripovedke za mladino II.

Vsak sešitek po 37 vinarjev: Božični darovi. — Erazem predjamski. — 60 malih povestij. — Sveta grofinja Genovefa.

Vsak sešitek po 53 vinarjev: Spominski listi iz avstrijske zgodovine. — Šaljivi Jaka I. — Šaljivi Jaka II. — Izanama, mala Japonka. — Kristof Kolumb. — Darinka, mala Črnogorka. — Sita, mala Hindostanka. — Narodne pripovedke za mladino I.

Vse cene se razumejo s poštnino vred; pri skupnih naročilih odpade poštnina.